SI TANG
MEUNG VAX
佤 邦 新 闻
佤 邦 新 闻 局 主 办

MEUNG VAX YUH BANG KUM SON LAI LOH DEE OT CAO KAING LIEN TI BLAH

Bang kum grawng lai loh ka cao kaing lien ti blah, yuh tix daux nyiiex bang kum daux chaix caung: pu

Hawt diak krax pa khaw mai lien yam in, ot greem lox ah tax kuad Pang: " cao kaing lien ang pon tix brap giex cao kaing daux hak tiex, cao kaing daux hak tiex ka ang pon tix brap giex cao kaing lien ", kaoh khaix sah sawn cao kaing daux vawng: mai paox, kix tawm ghaok gaih kaing yuh cao kaing plak greem ti blah, ot daux 2012 num khix 8 –15 ngaix plak ngawp (8) taix yaok tix ngaox lao ka daux bang kum chaix caung pu.

Fux cong shu ci: fux cu six daux vawng: meung vax tax kuad Ngaox, fux cong shu ci: tax kuad Rang, fux cong see ling tax kuad Kloi, tax kuad Run, pu cang daux cub pa yuh krax hoek hu mai plak praix tax Cao Kawx Ang, pu cang daux chaix caung pu tax kuad Ciet, cong yang pang kong thing cu reung tax Li Cu Liiex, caung woe daux bang naing plak greem Pao Sam Kat, caung siiex cu six tax Bo Lai Kham, fux pu cang: daux nong ling shoe lix pu tax Pawm Ting, Ya Khux khawm cao kaing daux hak tiex, daux lum, daux lien, pa ot greem vawng: mee daux chux haok plak piang: hoek laik yam an khawm mu.

Bang kum mawh fux cong see ling T ax Run cao bung.

Jauh tix mawh tax kuad Kloi pa viex buan son daux vawng: phat ah can cau cao kaing pa caw: ghaok loh tix bawg in.

Fux cong shu ci: tax kuad Rang tawx loh ah si kah si diex ka piang: pui hun yam an, nawh ah nin daing gaux rhawm ka laik daux bang kum ting pa paoh son ghaok loh ka cao kaing daux lien ku plak, si mhie: pui ku kaux cu lox tat lox prawng daux vawng: khawm tax kuad pang . nawh ah nin , hak tiex meung vax mawh dee nie: cau pui, beeih glawm ex mawh thung kix tawm mhawm, briex kix tawm mhawm, sau riang: ka daux kaing: pa yuh khawm mu .

T ax kuad Ngaox fux cong shu ci: ka bre tix tawx lox si diex yam an, nawh ah: paox pex ku kaux, in si ngaix ex grum dee in, mawh ngaox lao son yaog loh cao kaing daux lien plak greem (12) kaux, mawh son sang kieh krax ot nie haok huan kaux cong.

Ex viex buan son daux vawng:, buan son tax kuad Pang, buan son num vawng: ah lox si goek ka pex pa ghaok kaing glawk ot, ah lox laoh lhie: ka paox pa gaih dee ot kaing: yuh ku kaux, ah lox priex ka pa laux tix khaing kaing yuh bawg in.

Lien rob rom mawh cao cau kawn pui Meung Vax khawm mu, mawh pa yuh kaing: son kawn pui,nghiiet lox ah si kah plak piang: mawh beeih glawm, mawh pa viex rhawm rhi yuh kaing: son kawn pui, baox sau riang: daux kaing: yuh si voe ngai.

Maox cu six ka ah: hoik si dawng krax hu, cao kaing mawh pa thung bung

Cao kaing cao kham ku plak khaw bre hawt lox tat plak piang: ka

(Continued on page 2)

son in kix plak greem:

1. Viex lox mhawm chawm khaw hu prawng kaing: si nax, ang yuh krax luk lik luk liak, yuh krax grum rhawm daux hak tiex, tawx riang: so been yiien yawg.
2. Ang guah cub ceu, pa ting pa iak, pa hot pa mi, yuh si du awm paox uik, lai nap yam lai gau sawn mai paox,yuh krax grum rhawm grum rhi tau, ang tang lox si yox prawng khaing paox.
3. Yuh krax grum rhawm grum rhi mai pui ku ceu, pa ot praok ku cub, lai nap yam yung yi ka paox.
4. Yuh tix mawh lox ti gum cum tix mu, ang cu pui kaux mawx yuh tix tang khaing paox.
5. Yuh krax si diex gau ka cao, ang cu viex rhawm to cao, viex diak cub ceu, hak tiex mee ot.
6. Sau riang: rao son krax ot cao kaing pa bung kaing, sang ghaok sang loh krax ot kaing: yuh khaw mawh lox grum ka mai paox, ang cu mawh lox pui ti kaux, sawk gleeh ku ceu thieh lox guah ka maing to cao.
7. Bre hawt lox tat son sang ghaok cao kaing, muih been hak tiex, muih been rob rom, nghiiet lox ah si kah krai, pon hawt lox ah si kah tat pa yuh been. Kaut son pui haoh pui hun, yuh kaing: mhawm son kawn pui, ang yuh tix ting ka piang: pui hun. Koe krax kaut krax sawn, pon nghiiet pon riiep: lox plak piang: khawm lox si diex tawx pui hun.Grum rhawm grum rhi mai pui ku plak, pon hoik beeih glawm pa tawx plak piang: ka khawm mu .Pon haok pon lih, prawng kaing: si dawng, pon yuh cao kaing ka pon yuh kawn lien. Sau riang gau lig lai yuh krax haok huan ka to cao tix, pon tik pa prim pon sawn pa khraox.
8. Pon hawt lox pa tat son cao kaing, loh ah si kah krai, kaing: yuh ku plak khaw mai lox diak pa tat plak piang. Koe rhawm ka been, ah lox rauh lox khaw, yuh kaing: khaw kaing: jhiiet ang yuh lox ang khaw kaing: ang chiiet. pon hawt lox pa ah daux cub ku plak. Cao kaing khaw lai nap yam lai gau sawn mai paox, yuh kaing ku plak haok huan tau, ang ah lox siah lox roik khaix paox. Bre rhawm daux kaing: yuh, ti num ot daux kaing: (8) khix haok bawg yam, koe lox koe kaing: krai mai paox, ang map lien khawm pui hun,ang kheem tix ih guang ma nhu kie gawng khaox pui hun, hawt pa tat son cao kaing, kraung pui hun mau pui hun yuh si dawng. Ang pon tix dah kaix, yoek plai sawk kaing: ang mawh, koe yeen ka pa yoek pa awp, ang pon tix yuh cao kaing daux pa laik li ku cau, pa tang an kix khawm mu.
9. Bre hawt lox pa tat krax pa sawn piang: cao kaing khawm mu ku plak, ghaok cao kaing ran pa mhawm, ang cu ran paox nyiiex paox ma. Sang ghaok cao kaing khaw bre sawn pa khaw, sawk pa koe num mau pa pon yuh kaing: son kawn pui, sawn pa koe mau nawng ka ang chix. Sang gruah cao kaing ka khaw ran si diex gau si voe, koe lut kieh cox, ang pon tix dah rhawm tiiem ngai kah, pon cox lut ka mawh pa mhawm, chix tix deeh guah kaing: yuh. Pa ang chix cox lut tix an kix chix tix teei beeih glawm ka piang. Can mau kraung pui hun, ma khaox ma ox hak tiex an kix khaw yuh si dawng, pui mawx ang ah ang pon tix grang.
10. Cao kaing khraox prim ang ah, pa kaoh khaing tang dauh, pa yaok khaing daux cub ang ah, khaw lai grum rhawm grum rhi mai paox, lai nap yam ka paox tix, lai gau sawn tix tau, sau riang mai paox son yuh kaing: daux cub tawm mhawm, kieh plak piang: kieh tax kuad Pang kup rhawm kah.
11.

Pui ku kaux :

Krax si voe mawh pa mhawm, ka mawh pa lang, kieh ex nie: grum rhawm grum rhi praok tax kuad Pang si miang: ting ex kix, yuh hak tiex nyiiex ma haok huan, sau riang: mai tat son kaing: pa sang yuh si voe ngai daux a liah num bawg yam. ■

JAO MAWH LIH LHIEX TING, BHAUNG TING HOIK LAUX YUH NYIEX PUI MEUNG YAONG PANG YE TI BLAH, SHIENG YAONG TING, GREEM CHI PANG SANG.

Jao mawh lih lhieh ting, bhaung ting, hoik laux yuh nyiex pui meung daux yaong Pang Yie, shieng Yaong ting, greem chi Pang sang.

2012 num khix 8 – 9 ngaix plak bo (11) taix, yaong Pang Yie greem siang yaong ting caw: kix bhaung ting lhiex ting, hoik laux yuh nyiiex yaong kawn rai: pau sin ti blah.

2012 num khix 8 – 11 ngaix, khaix riep: lum pang kham lox tawx plak greem, kix hoik ploi pa yuh kaing: daux lum kix niiet hu jhak. daux num in daing nie rawm lhiex, laik daux khix 7 – 8 hoik mawh lhiex ku ngaix ku sawm .

Ngiiet lox pa krai kawn rai pau sin baoh an, kix ang nyang sax yaox lhiex ting bhaung ting yuh nan ti bawg kawx, yaong kix koe (70) lhang nyiiex, pa caw: tix yaox krax laux daux bhaung bawg in koe kix (25) lhang nyiiex, nyiiex plong (14) lhang nyiiex, nyiiex vuax (9) lhang nyiiex, nyiiex brak (2) lhang, braux vuax caw: tix laux (200) plah, brak (50) plah.

Ot daux lhiex bhaung bawg in to ma sum kix ka hoik daing laux, ma nghox raok caw: tix laux ka rawm raoh (3) pung si mie: ma, ma si vawng: hoik goeh ka bhaung (9) pung si mie: ma, kaung hawt klawng an kix ka hoik kheet ti blah.

Kawn rai pau sin an kix ka krai, ang kix nyang sax yaox bhaung ting yuh nan, khaox ting praok yaong pa hoik koe kaing yiieh num an kix hoik glaoh khawm riah tix, ot khaox praok krax ku dauh hoik pon tix pot, gleuh kak naok daux krax ku dauh, ot yam hoek dee an, kawn rai pau sin hoik dex hoik cawx nyiiex ma tix uik , khee nhie: lhiex daux glang in kix.

Nhiiet tix mhong, lhiex in gla kawn sang koe tawm si dauh khix, si mie pui ku kaux ca bre rhawm rhi tix, jhak kaing: yuh tawm mhawm, riien rawm raoh an kix ku plak. koe krax teek lai gaw paox, ka si mhie: pui ku kaux tawx krax teem ka kix. ■

CUB CAW PA GIEX PLAK MA KAUNG MEUNG LIEM MEUNG HAWX, HOEK TIX GAIK JHAK GRAWNG SUM TO MA, KAUNG PLAK GREEM

Daux nong ling shoe lix pu mai pa gau plak sum ma koi Meung Liem greem lih gaik grawng to ma plak greem.

Jauh 2012 num khix 8 – 8 ngaix, nong ling shoe lix pu mai pa gau son viex phinya son sum ma koi greem tix hu yuh krax gau plak sum ma koi riien kawng kie in kix daux yaong Na Mawn greem chi Pang Yang Shien Meung Leun. kawn pui daux siang: Kat Maw koe pui kaing yiieh hoek gau yam an.

Pa yuh pang kong seex fux cu raung Li Ai phaung, chux cang: cao Ai Aw, Ai Kuat khaw cang:, Li Nyi Pang fux siien cang:, Woe Shoix Chang jhiux cang: fux chiux cang: Pao Ai Thai, Ta Sax, chi cang daux Pang Yang Ai Sai in kix hoek yam an.

Li Nyi Pang fux siien cang: kawn tawx lox si diex….

Ot daux pa gau kix bawg in, mawh sang caw: tix gau kawn rai pau sin son shiao phon, shiao si tah riien kawng: khie an kix khai to ma pa yuh. glang ka si voe in, kawn pui hak tiex ex ang nyang tawng tix shiao si tah rib, riiem kaung riiem ma mawh shiao taix caong tix ka uik, kaung ma nhik ku guang, priex pa pon ang chix haok huan. ka nai kaux bix. pa mawh cao bung plak gau son sum ma koi Meung Liem, Wu Waung Kong yam in hoik daing riien hoek tix yuh krax gau sawn ka hak tiex meung vax.

Ot daux krax gau sawn bawg in, bawg yam kla dawd si daing ting cau, kix hoik bre tix lih gau daux kaung daux ma, yuh kawn pui yaox si dawng, krai kix tawng cau mawh khawm uik.

Li Nyi Pang fux siien cang:, Ai Sai chi cang: viex buan son ah lox laoh lhie ka kix, si mhie nong ling shoe lix pu riien viex pa koe phinya plak praix hoek tix tawx krax phauk gau ka kix, viex si mhie mhawm pa khaw mai hak tiex dee ot. ka mawh son sang kieh kawn pui hak tiex Veng Meung Leun yaox tix kup sawm nyawm ot.

Khix 8 – 9 ngaix hoek 11 ngaix kix tawm yaok tix lih daux Meung Pawk, daux mong pawk mawh dee yuh plak ma koi priex pon haok huan daux num in kix, mee num in kix hoik caw: tix pon krax teem meung hawx Meung Liem plak si mhie si un diak (40) mheen mau hawx khawm ngoih si tah rib, phon an kix khawm mu.

Ot yam hoek mong pawk kix kawn yuh krax kum ngawm mai cao kaing Meung Pawk, pa ot daux nyiiex, Li Ai Phaung fux cu reung krai lao kix mhong tawng krax kaut grawng sawn nong ling shoe lix pu si voe ngai.

Ot khix 8 – 10. 11 ngaix, kix tawm lih daux Hox Tao Meung phien, jhak gaik krax to ma to koi pa sum kix ku plak, ot yam lih jhak plak greem, hoik yaox ka ngaix tix, to ma pa sau kix, hoik lih tix yaox, nyiiex pa mhawm sau phon pa ang mhawm sau phon, diak to ma pa yuh kix ang doh awm paox, pa mhawm sau phon si daing mhawm pa ang mhawm sau mawh rib khawm guang, to ma ka ang haok huan.

Ot daux lih gaik jhak bawg in, kah hoik yaox laux to ma ka kawng khie, in kix ca mawh tawng grawng chix tix phai ka, ang pon laux yuh priex pa pon, phan ang phai kah chix laux yuh to ma, khawm guang, ka hoik yaox krax pa yuh jhing chax chiux Meung Phien, si mie khraox pa cheu kix tix sum, kix ka hoik bre tix shiao phon tawm mhawm, gaik guang tawm mhawm, to ma pa sau kix hoik ghoeng ka yaox tix nawh, jhak tix yaox, ti mu hak tiex riien tix lih nghox khaing dee yawm 800 kin. ot daux lih plak greem bawg in kix kawn bre tix gaw kawn pui plak greem sah sawn pa yaox daux kaing: pa yuh khawm mu.■

CAO KAING DAUX CHI HO TAO YUH BANG KUM SON GAU SAWN MAI PAOX

Yuh cao kaing chi Ho Tao krax gau sawn mai paox.

Jauh 2012 num khix 8 – 8 ngaix, ot greem lox pa tawx daux siien Meung Pawk cao kaing daux chi Hox Tao yuh krax gau sawn mai paox, khix 8 -10 ngaix pa thut riang caw: tix hoik dee yuh kix krax gau sawn, kok piet hoik hax ngie, pa yuh krax gau sawn an kix ju: phan kix ka ang awm paox, koe ti blah hauk kaing hoik paing: uik, khawm nan kix kawn bre tix ngiet lox cao gau tawm mhawm, sau riang: tix daux krax gau sawn pa yuh, kix ang thie: mawh lien tu te, kix mawh cao kaing daux nyiiex daux ma greem chi Ho Tao ku dauh. krax gau sawn pa yuh kix sang koe (10) ngaix bawg yam, kix pa caw: tix yuh krax gau sawn mai paox bawg in koe pui (230) kaux, mawh son sang kieh daux veung Meng Pawk cao kaing daux tix ku plak thie krax lhak haing ka cao tix ku kaux .

Ot ka daux pa tat Meung vax, veung Meung Pawk mawh dee ting kaing:, dee yuh krax haok huan, kix ka hoik pon yuh krax si gaux si goek daux hak tiex tix yam naok krax ot meung vax (23) num, hoik kieh pui tawng yung krax haok huan Meung vax.

Jauh khaix haok yuh Li Ai Shu siien cang:, cao kaing cao kham daux kix hoik ih rhawm rhi si mau paox, yuh riang: rao tau, hoik thai loh krax ot kaing: yuh ku plak, hoik sau riang: son haok huan kawn pui khawm mu.

Krax phauk gau pa yuh cao kaing chi Ho Tao bawg in hoik mawh pa ting daux glang mee hoik seet kix tix koe num, son sang kieh pa yuh nhie: koe riang: rao, si ngaix jauh, pa yuh shu ci: tax Sam Hawx, fux shu ci: Cao Lao Cang:, pang kong see cu raung Li Ai Chiu, cu cee khaw khaw cang: chaung taux lux an kix hoek yam mai tawx lox si diex gau, Cao Lao Cang: fux shu ci:, Li Ai Chiu, cu reung in kix ot tix jhak gau krax pa yuh kix ku ngaix.

Ot daux si ngaix jauh kix krax gau pa yuh tix, shu ci: tax Sam Hawx mhaing kix pui ku kaux muih rhawm ka hak tiex nyiiex ma tix, sau riang: son sang kaux cong haok huan hak tiex nyiiex ma gawng ot.

Pa yuh chi veung shu daux kix cao phaung ka krai, krax gau sawn pa yuh kix bawg in, hoik yuh tix koe glawk koe mee, greem ih priex, shiao bawg yam tix mu, cao kaing cao kham ku plak ka hoik tawx riang: rao son priex sang ih ku plak, mau pa caw: tix gaw hoik koe mau (94000), in hoik mawh krax mhawm pa yuh mai paox khawm mu. ■

ပႃႇတီႇၶွတ်ႇလိူတ်ႈၽွမ်ႉႁူမ်ႈမိူင်း'ဝ' UWSA/P ထတ်းၵိတ်း ပၢင်ၵုမ် ပိူင်ႈတႃႇလႅၵ်ႈလၢႆႈၼႂ်းပုတ်ႇ ထၢင်ႇၵွၼ်ႈႁူဝ် ၽွင်းငမ်းၽိၼ်ႇသိုၵ်းၵမ်ႈၽွင်း

ပႃႇတီႇၶွတ်ႇလိူတ်ႈၽွမ်ႉႁူမ်ႈမိူင်း'ဝ' ထတ်းၵိတ်းပၢင်ၵုမ် လႅၵ်ႈလၢႆႈၼႂ်းပုတ်ႇ၊ တီႈယူႇထၢၼ်ႇၵွၼ်ႈႁူဝ်ၽိၼ်ႇၽွင်းငမ်းသိုၵ်း။ ထတ်းတမ်းတီႈႁွင်းၵၢၼ် ၽိၼ်ႇၽၼ်ႇတႃႇၸိူင်ႉတွင်း။

ၶိင်ႇၸိုဝ်ႇဝဝ်းလီႈ(ၵၢဝ်ႇမေႇၵၢဝ်ႇၶေႇ) ၵၢၼ်ၽွင်းငမ်းၽိၼ်ႇသိုၵ်းၶဝ် ၵၢၼ်ထုၵ်ႇၵၢပ်ႈ လႅၵ်ႈလၢႆႈၼႂ်းပုတ်ႇၼၼ်ႉ၊ ၵၢဝ်ႇလွမ်ႈၶႅင်ႈ၊ ၶေႃႈၵႂၢမ်း ႁွင်ႉပၼ်ႇလၢင်ႇ ပႃႇတီႇၶွတ်ႇလိူတ်ႈၽွမ်ႉႁူမ်ႈမိူင်း'ဝ' ထဝ်ႈသိုၵ်းလၢင်ႇ တပၢင်ႇပွင်ႇလၢတ်ႈၼၼ်ႉဝႃႈ… "**ပေႃးၵိတ်းၵွၼ်ႈႁူဝ် ၽွင်းငမ်းသိုၵ်းယဝ်ႉၶေႃႈ တေတၢမ်ႇလီႈသိုပ်ႇပႃႈ ၵၢၼ်ၽွင်းငမ်းၸိုင်ႈမိူင်း ပွၵ်ႈလိတ်ႈၵၼ်**" ၼႆၼၼ်ႉသေ။ ၵၼ်ပိၼ်ၵွၼ်ႈႁူဝ် ၵေႃႇမတီႇပႃႇတီႇ ၶွတ်ႇလိူတ်ႈၽွမ်ႉႁူမ်ႈမိူင်း'ဝ'ၶဝ် လၢႆႈထတ်းသၢင်ႈလိပ်ႈၵိၼ်းၸိူဝ်ႉလွင်ႈၼႆႉသေယဝ်ႉ။ ထၢင်ႈၵႃႉၵုမ်ၵၼ် ၵၼ်ထိုင်ဝႃႈ…ထုၵ်ႇ လီလႅၵ်ႈလၢႆႈၼႂ်းပုတ်ႇ တီႈယူႇၵွၼ်ႈႁူဝ်ၽွင်းငမ်းၽိၼ်ႇသိုၵ်း ၶဝ်ၵမ်ႈၽွင်းယဝ်ႉ။ ၵွၼ်ႈၵၼ်တိပ်ႈတတ်းမၵ်ႈမၼ်ႈ မိူဝ်ႈဝၼ်းထီႉ(15.8.2012) ပွတ်းၸႂ်ႉ(8)မူင်း။ တီႈၸိူဝ်းႁွင်း ပၢင်ၵုမ်ၽၼ်ႇတႃႇၸိုၼ်ႈတွင်း ၶိင်ႇပၢင်သၢင်ႈ တီႈၼၼ်ႉ။

ၵွၼ်ႈႁူဝ်ဝဵင်းၸၼ်ႉၶဝ် ၵၢၼ်မိုၼ်းႁွတ်ႈမႃး ၸိူဝ်းပၢင်ၵုမ်ၼၼ်ႉမီး- ၵိမ်ႁူဝ်ပဵၼ်ပႃႇတီႇၶွတ်ႇလိူတ်ႈၽွမ်ႉႁူမ်ႈမိူင်း'ဝ' ပေႃးထဝ်ႈသိုၵ်းၸႅၼ်ႇလိၼ်၊ ၵိမ်ၽူးၶမ်းၸိူဝ်း ပေႃးထဝ်ႈတႃႇၵျိင်း၊ ၵိမ်ၽူးပွင်ၵၢၼ် သိုၵ်းသုင်သုတ်း ထဝ်ႈသိုၵ်းလွင် ထဝ်ႈလွင်ႈတင်း၊ ထဝ်ႈသိုၵ်းလွင်တၢင်းၼမ်း၊ ၽူႈၵွၼ်း ၶွင်ၵၢၼ်ၽိၼ်ႇၵပ်း သိုပ်ႇၶွၵ်ႈမိူင်း ထဝ်ႈတေႃႇၵၢင်း။ ၽူႈၵွၼ်းၶွင်ၵၢၼ် ၽၼ်ႇတႃႇၸိူင်ႉတွင်း ပေႃးထဝ်ႈတၢင်ၸိူဝ်း၊ ၽူႈပိူင်လၢမ်း ဝဵင်ၸၢၼ်း ပေႃးထဝ်ႈလီးလူးလေႃ၊ ၽူႈပွင်ၵၢၼ်ပီး မိူင်းၽိၼ်ႇသိုၵ်း ပဵၼ်သၢမ်ၵတ်း။ ႁူဝ်ပဵၼ်မုၵ်ႉလုမ်း ၽိၼ်ႇၵၢပ်ႉၵုမ်ၵၼ်မိူင်း ပေႃးထဝ်ႈပွင်ႇလၢမ်း။ ၵိမ်ၽူး ႁွင်ႈႁွင်း ၵၼ်ၽိၼ်ႇပၢမ်ႈထိုၼ်းၸိုဝ်း ပေႃးထဝ်ႈပွင်ႇတိင်း။ ပေႃးထဝ်ႈယႃႉၶႃႈ ၵွၼ်ႈႁူဝ်ဝဵင်းၸၼ်ႉထၼ်ႈတဵမ်ႈ ၶဝ်ႁူႉသၢင်ႈသၢင်ႈ၊ တၢင်တွၼ်ၽိၼ်ႇသိုၵ်းၵူႈတၢပ်ႈၵွင်ၶေႃး မုၵ်ႉလုမ်းၶေႃင်းယိုင်းၶဝ်ၵမ်ႈၽွင်း မႃးၶဝ်ႈႁူမ်ႈလွမ်း။

ၸုမ်းပၢင်ၵုမ်ၼၼ်ႉ ၵိမ်ၽူးပွင်ၵၢၼ်သိုၵ်း သုင်သုတ်း ထဝ်ႈသိုၵ်းလွင်တၢင်ၼမ်း ပိၼ်ၽူးၶပ်ႉပၢင် သေ ပိုတ်ႇၽူးလွင်းပၢင်ၵုမ်ႁႃး။

ၵိမ်ထဝ်ႈသိုၵ်းလွင်ထဝ်ႈလွင်ႈတင်း မိုၼ်း ၽတ်းၶေႃလိၵ်ႈၶေႃးပူင်(ၵမ်ၸိင်ႉ)၊ သိၼ်းလိုဝ်း ထၼ်ႈၵွၼ်ႈႁူဝ်ၽိၼ်ႇသိုၵ်း ၵၢၼ်တေလႅၵ်ႈလၢႆႈၼႂ်းပုတ်ႇ တီႈယူႇၶဝ်လႄႈ ထၢင်ႇတပ်ႉၵွင် ၵၢၼ်ၶဝ်လုၵ်ႉၸၢႆး ၵူႈယူႇၶၼ်ႉၵူႈယူႇယဝ်ႉ။

သိုပ်ႇၼၼ်ႉ ၵိမ်ႁူဝ်ပဵၼ် လေႃးၽူးၶမ်းၸိူဝ်း ပေႃးထဝ်ႈတၢင်ၸိူဝ်း မွၵ်ႇလၢတ်းၵႂၢမ်း သပ်းလိူင်းၶေႃ လွင်ႈလႅၵ်ႈလၢႆႈၼႂ်းပုတ်ႇ ထၢင်ႇၵွၼ်ႈႁူဝ်ၽိၼ်ႇသိုၵ်း ပဵၼ်ၼၼ်ႉဝႃႈ… ယွၼ်းထိုင်ၵွၼ်ႈႁူဝ်ၽိၼ်ႇသိုၵ်းႁပ်ႉၶပ် ၵူႈၶေႃ ထွမ်ႇၶေႃးလီသၢင်၊ ၵေႃႇမတီႇ ဝဵင်းၸၼ်ႉၶဝ် လႅၵ်ႈလၢႆႈၼႂ်းပုတ်ႇတီႈယူႇသၢင်းသုၵ်ႈၶဝ်၊ ၵၢၼ်လၢႆး ထပ်ႉတမ်းမၵ်ႈမၼ်ႈၵူႈၶေႃ ၵေႃႇလိူဝ်ႈ။ ၵေႃႇလိူင်ႈၽွမ်ႉ သေၵႃႇ ပႃးယူႇလုမ်းလႄႈ တမ်းတိုၵ်ႉၵူႈထၢင်ႇ ၵူၼ်းမီးပိုတ်ႇၵၢၼ်သိုၵ်း ၵူႈတီႈပုတ်ႇ ၵူႈတၢင်ႇၵူၼ်းလႆႈ ၽၢတ်ႇ ပၼ်ယဝ်ႉ။ ပၢင်သုင်ၵၼ် ၵူႈမၼ်ႈပႃးမူၼ်းထူၼ်ႈၸၢၼ်း ပေႃးထဝ်ႈတင်းယူႇ ၵႂၢမ်းၸုမ်းၽိၼ်ႇမုၵ်ႉ ၵၢၼ်ၸၢတ်ႇႁဵတ်းၵူႈမိူင်း ၵူႈလွင်ႈလီ မိူင်း'ဝ'တင်းသဵင်း ပိုတ်ႇၵႂၢမ်းၸုမ်းၵူႈမၼ်ႈ ၵူႈလွင်ႈပဵၼ်ၵၢၼ်လီ ယုမ်ႇယမ် ၵေႃႇမတီႇ ၽွင်းငမ်းလႄႈ။

ၽွမ်ႉႁူမ်ႈၵၢၼ်ၵေႃႇသၢင်ႈမိူင်း'ဝ' ၸိုၼ်းယႃႉတူဝ်းတွၼ်း မိူင်းၼႆႉ။ ယွၼ်းထိုင်လိတ်ႈႁဵတ်းၶဝ်ၵူႈၵေႃႉ ၵိတ်း လွမ်းၶႅင်ႈ၊ တႃႇႁူၼ်ႉပုၼ်ႈၽွၼ်းထဵမ်ႈၵဵဝ်ႁဝ်ႉၵူႈ လီလီ၊ ၶတ်းလိူဝ်ၵိတ်းၵၢၼ်ၸိုင်ႈမိူင်းလုမ်းတၢပ်ႈၽွမ်ႉ ၸိုင်ႈယၼ်ႇတူဝ်းတွၼ်း ဝႃႈၼႆ။

ၵိမ်ႁူဝ်ပဵၼ်း ပေႃးထဝ်ႈသိုၵ်းၸႅၼ်ႇလိၼ်၊ ၸိုင်ႈ ၽွၵ်ႇလၢတ်းၵႂၢမ်းသပ်းလိူင်းၶေႃ ပေႃႇလႃႇသီ၊ လွင်ႈ ၽွမ်ႉႁူမ်ႈ ၶွင်ပႃႇတီႇၶွတ်ႇလိူတ်ႈၽွမ်ႉႁူမ်ႈမိူင်း'ဝ'ႁူႉ… ဝၼ်းၸိူဝ်းၼႆႉ. ႁဵတ်းလီမႃးႁူပ်ႉထုပ်း ၵၢပ်ႇၵုမ်ၶၼ်တီႈ ၸႂ်ႉယူၼ်ႇဝႆႉႉၼႆႉ. ပိၼ်ပိုၼ်ႈတွင်ႇ ၵွၼ်ႈၵၢၼ်တမ်းတတ်းမၵ်ႈမၼ်ႈ လွင်းလိၵ်ႈ လၢႆးၸႂ်ႈပုတ်ႇတီႈယူႇထၢၼ်ႇ ၵွၼ်ႈ ႁူဝ်ၽွမ်းငမ်းၽိၼ်ႇသိုၵ်းၶဝ်(12)ၵေႃႉၼႆႉယဝ်ႉ။ ႁဵတ်းၸုမ်း တၢင်တွၼ် ၵေႃႇမတီႇ ဝဵင်းၸၼ်းပႃႇတီႇၶွတ်ႇလိူတ်ႈၽွမ်ႉ ႁူမ်ႈမိူင်း'ဝ'ၵူႈသၢင်းသၢင်း၊ တၢင်တွၼ်ဝဵင်းၸၼ်တပ်ႉ သိုၵ်းၶွတ်ႇလိူတ်ႈၽွမ်ႉႁူမ်ႈမိူင်း'ဝ'လေႃး တၢင်တွၼ် ႁူဝ်ပဵၼ်လွင်ႈတၢင်ႇသေ လီမႃးတွင်ႇၸိူဝ်း ၶေႃႈတမ်း တတ်းမၵ်ႈမၼ်ႈ လွင်းလိၵ်ႈလီးၼႂ်းပုတ်ႇတီႈယူႇသၢင်း ထၢၼ်ႇၵွၼ်ႈႁူဝ်ၽိၼ်ႇသိုၵ်းၶဝ်ၼႆႉ. ပိၼ်ၵၢၼ်ႁူပ်ႉလႆႈ ၸိူဝ်းလွမ်ႈလွမ်းလႄႈ ၵၢပ်ႇၵုင်ႇမုၼ်ႈမၼ်းတတ်းၼႆယဝ်ႉ။ ၵၢၼ်ၵိင်ႇလိပ်ႈ ထုၵ်ႇလီလိူၵ်ႈလၢႆႈ တီႈယူႇလႄႈသၢင် လွင်ႈထိုၼ်းထၢၼ်ႇ ၵွၼ်ႈႁူဝ်ၶဝ်လႄႈသၢင်၊ လွင်ႈထုၵ်ႇလီလိူၵ်ႈ ၵိတ်းယၢင်ႉၽႅပ်ႇထၢမ်းၵၢၼ်ၸိူဝ်း မိူင်းၼႆႉ လႄႈသၢင်၊ ႁဵတ်းၶေႃႈႁၢၼ်လီပၼ်ၵိၼ်းလွမ်းယူႇယဝ်ႉ။ လွင်ႈပိၼ်မႄး ပႃႇတီႇၶွတ်ႇလိူတ်ႈ ၽွမ်ႉႁူမ်ႈလေႃးသၢင်၊ ၽိၼ်ႇတပ်ႉ သိုၵ်းၶွတ်ႇလိူတ်ႈၽွမ်ႉႁူမ်ႈလေႃးသၢင် မၼ်းလၢၵ်ႈမႃးၶႅမ်ႉ ပေႃးမေႃးၵူၼ်းမိူင်း ၵူႈထၢၼ်ႈမိူင်း'ဝ'တင်းသဵင်း သေလေႃး ထၢင်ႈၶွတ်ႈၽွတ်ႈပုၵ်ႈတင်း ပေႃးပိၼ်မူႉ ယူႇယဝ်ႉ။ ၵွၼ်ႈႁူဝ်ၵေႃႇလွင်ႈၽွမ်ႉသေၵၢမ်ႇ မၼ်းယူႇ လုမ်းလွင်၊ ယူႇထၢင်းၶေႃ၊ ယူႇပွတ်းတွၼ်းၶွင်ၵၢမ်ႇ… ပေႃးမၼ်းပိၼ်ပုၵ်ႈၵုပ်ႉၵုၼ်း ႁၢပ်ႉထၢမ်းၵၢၼ်ဝၼ်းမိူင်း 'ဝ'ယူႇၼၼ်ႉလိူဝ်၊ ၶေႃႈယိုင်းၵၢၼ်ႁဵတ်းၼၼ်ႉ. ပိၼ်ၵၢၼ် ၸိုင်းၵၢၼ်လိပ်ႈၵူႈလႄး၊ ၶေႃႈယိုင်းၵၢၼ်ႁဵတ်းၼၼ်ႉ. ပိၼ်ပိုၼ်ႈတွင်ႇ မေႃးၵူၼ်ႇ လွင်ႇ ၽွမ်ႉ ပိုၼ်းၵဵဝ် ၵိတ်းၶေႃ လွင်းယူႇ သၢင်း ပေႃးမေႃးၵူၼ်ႇမိူင်း'ဝ'ၵူႈထၢၼ်ႈမိူင်း တင်းသဵင်း ၽွမ်ႉႁူမ်ႈၵၢၼ် ၵေႃႇသၢင်ႈမိူင်း'ဝ'ၸိုၼ်းယႃႉ တူဝ်းတွၼ်းယူႇၼႆ။ ၵွၼ်ႈႁူဝ် ၽိၼ်ႇတုၵ်ႉလိူဝ်ႈ ၵိၼ်းလၢမ်း ၽွမ်ႉႁူမ်ႈၵၢၼ်ၵေႃႇသၢင်ႈမိူင်း'ဝ' ၸိုၼ်းယႃႉ တူဝ်းတွၼ်း။ ၵွၼ်ႈႁူဝ်ၽွမ်းငမ်းၸိုင်ႈ ႁဵတ်းၵၢၼ်လွင်ႈ ယုမ်ႇယမ် ၵွၼ်ႈ ႁူဝ်ထိုင်းလိူၵ်ႈလၢႆႈ ၵေႃႇလိူဝ်လိုၵ်ႉတင်းၸိူဝ်း ၵူၼ်းမိူင်း'ဝ'ၶဝ်ၸိုၼ်းယႃႉ တူဝ်းတွၼ်းယူႇ ၵေႃႇလိူဝ်ႈ မၼ်းလုမ်း ၵူႈမိူင်း'ဝ'တင်းသဵင်း ၸိုၼ်းယႃႉ တူဝ်းတွၼ် ၶၢမ်ႇလီႈ ပူတ်းၶိူဝ်းလႄႈယိုင်းၼႆ။

ၸိူဝ်းပႃး ၽိုဝ်ႇပိုင်းတွင်း လၢတ်းဝႃႈ…"**ပေႃးသိူၼ်းတၢင်းၵၢၼ်မိူင်းလိုၼ်းလၢင်ႇ ပၢင်လိူင်းလီ သၢၼ်ႇၼႆလိူဝ်၊ ၵွၼ်ႈႁူဝ် ပိၼ်ၽူးတိုပ်ႉတတ်းသိူၼ်း လႄႈသေ ၸမ်းၸၢၼ် ၵိတ်းၵၢၼ်မိုၼ်းယွင်ႈလွမ်းလႅင်းပဵၼ် သိူၼ်**"ၼႆ။

ၵၢၼ်ငၢၼ်း ၵွၼ်ႈႁူဝ် ၽွမ်းငမ်းၸိုၼ်းမိူင်းလႄး ၵွၼ်ႈႁူဝ်ၽွင်းငမ်းၽိၼ်ႇသိုၵ်းၶဝ် လွင်ႈၵျႅင်ႇၵမ်ႉယိင်း တိုဝ်းၶေႃး မီးၶေႃ ပိူဝ်ႇၼႆႉ-

1။ တေလႆႈသိုပ်ႇထိုင်းသိမ်းလွင်းငမ်းယိုၼ်း ၼိူဝ်မၼ်းၵိုမ်း။ ပိူဝ်ႈၼႂ်းၵၢၼ်တၢင်းၸၢၼ်းသၢင်ၵေႃး ၼိူဝ်ၵၢပ်ႇ ၵုမ်တိုင်ႈၽၢင်ၵၢၼ် လႃႈလွင်းႁဵတ်းမိူင်း။ ၶတ်းလိူဝ်ၵိတ်း လွင်းၽွမ်ႉႁူမ်းလွမ်း လွင်ပူင်လိုင်းမိူင်းႁူမ်ႉတွမ်မိူင်း မၼ်း။ တေလီးလုၵ်ႉမၼ်း ၸိုဝ်ႉသိၼ်းတၢင်းလွင်း ၵမ်ႉၽၢတ်ႉၵွၵ်ႉသေ မိူင်းႁူမ်ႉတွမ်။

2။ တေလီးယိုင်းၵမ်ႉလွၵ်ႈပိုင် လွင်းၽွမ်ႉႁူမ်း ထွမ်းၵူႈထဝ်ႈသိုၵ်းမိူင်း'ဝ'ၼၼ်ႉလိူဝ်၊ ၵမ်ႉလိူၵ်ႈၼေ ၽိူဝ်ႈၸိုဝ်ႈ။ ၵမ်ႉလိူၵ်ႈၼေ ပွတ်းတွၼ်းတီႈယူႇ၊ ၵမ်ႉလိူၵ်ႈၼေ ထၢၼ်ႇထၢၼ်ႇ ၵူၼ်း၊ ၵမ်ႉလိူၵ်ႈၼေ ၵူၼ်းၽၢၼ်ၵူၼ်းမီး၊ ၵမ်ႉယုၵ်ႉယွင်ႈ/သေသူမ်း ၽႃႇသႃႇၵိူဝ်းလီၵၼ်၊ ၵူႈထဝ်ႈသိုၵ်းမီးသုၼ်ႇလႄႈၵိတ်း ၵၢၼ်ဝၼ်းမိူင်း။ ၵူႈထဝ်ႈသိုၵ်းမီးသုၼ်ႇလႄႈသုၼ်ႇ ၽိုင်ႈၽိုင်း။ လွင်ႈမေႃးပိူဝ်ႈ ၸိူဝ်ႉၶူဝ်ၵၼ်၊ လွင်ႈၶူမ်း ယွမ်းႁိူဝ်းၵွင်ႈၸိုဝ်ႈ။

3။ ပိုၼ်ႈၵိတ်းလွင်းၽွမ်ႉႁူမ်းထမ်ႇလႅင်ႈ လွမ်းၵူႈ မူႇၵူႈလုမ်း ၵၢၼ်ယူႇထမ် ၵိပ်ႈၵွမ်းမိူင်းႁဵတ်းၵူႈတီး။ လွင်ႈတိတ်းတေႃႇၶဝ်းၵွၵ်ႉ၊ ႁူမ်းမိုဝ်းၵိတ်းၵၢၼ်မၵ်ႈ မီးလွမ်းမိူင်းၵိပ်ႈႁူမ်ႈၵၢၼ် ၶမ်ၶမ်။

4။ ၵူႈထဝ်ႈသိုၵ်းၽွမ်ႉႁူမ်းၵၢၼ် ယူႇတွင်ႇပေႃ လႃသီ၊ ၶေႃးလၵ်းၶမ်း ၶွင်ပႃႇတီႇၶွတ်ႇလိူတ်ႈၽွမ်ႉ ႁူမ်းၼႆႉသေ ၵၢၼ်ၵၢၼ်သၢၼ်ၶတ်း လိူဝ်ၵၢပ်ႇဝ တၢင်းလွင်ႈၵေႃးလိူင်ႈ တွင်ႇတိတ်းၵိတ်းၵၢၼ် ၵၢၼ်ထၢင်း တုမ်ႇတိုဝ်ႉၵၢၼ်ၽွမ်ႉႁူမ်း ၸိူဝ်းမူႇလွမ်းပႃႇတီႇ တိၵ်ႇယူႇ ၶၼ်ႉ။

5။ တေလီးယိုင်းၵမ်ႉမူႇပိုင် ၸိူဝ်းမူႇလွမ်းပႃႇတီႇ သေ ထတ်းသၢင်ႈမူၼ်ႉပေႃးထၢင်းၵဵဝ်ႉ၊ လွင်ႈလီးသၢင် ၶိုဝ်ႉ လိူဝ်ႈၵၢပ်ႇဝတၢင်းလွင်ႈၵေႃးလိူင်ႈ လေႃႇႁႃ သုၼ်း တုပ်ႉပိူင်း ၶိုၼ်းၸိူဝ်းၽႃႇသႃႇယုမ်ႇယမ် ထၢင်းၵဵဝ်ႉ ၶၼ်ႉ။

6။ ယွၼ်းထိုင်ၵွၼ်ႈႁူဝ်ႁဵတ်းၵၢၼ်ၵူႈသၢင်းသၢင်း၊ ၵိတ်းလွမ်းၶႅင်ႈ၊ ပၵ်းပိူင်မိူဝ်ႈ ၶွင်ပႃႇတီႇ ၶွတ်ႇလိူတ်ႈ ၽွမ်ႉႁူမ်ႈမိူင်း'ဝ'ၼၼ်ႉသေ တေၵၢမ်ႇလီႈၵၢၼ်လွင်ႈ ထၢင်းၵဵဝ်ႉ ၵေႃႇလိူဝ်သေ လိူၵ်ႈလၢႆႈမိူၼ်ႈထၢင်ႈ ၵွၼ်ႈ ႁူဝ်(ၵမ်ႉၼၼ်ႉ) ထွၼ်ႈထၢင်ႉၵွၼ်ႈႁူဝ်ၸိုဝ်ႈၼၼ်ႉ၊ ပေႃးမီး ၵၢၼ် လွင်ႈလိူၵ်ႈလၢႆႈ မိုဝ်းထၢင်ႉၵွၼ်ႈႁူဝ် ၵမ်ႉၼၼ်ႉ ထွၼ်ႈထၢင်ႉၵွၼ်ႈႁူဝ် ၽွမ်ႉႁူမ်ႈႁဵတ်းၼၼ်ႉ ၸိုင်၊ တေလီးတၢင်ႇၸိုင် တီႈၵူၼ်းလွင်ငဝ်ႈဝၼ်း ၶဝ်ၵွၼ်၊ ပေႃးၽွင်းလႄႈၶေႃႈတွင်းလွင်ႈ ၽွမ်ႉဝၼ်း မီးယဝ်ႉသေ၊ ထၢင်ႉတေၸိူဝ်း၊ ၽွမ်ႉထၢင်ႉ ၵွၼ်ႈႁူဝ်လီးယဝ်ႉ။

7။ ယွၼ်းထိုင် ၵွၼ်ႈႁူဝ်ႁဵတ်းၵၢၼ် ၵူႈသၢင်ႈ သၢင်ႈ၊ ၵိတ်းလွမ်းတႃႇၸိူဝ်းပိူင်ႈၽွမ်ႉ ၵၢၼ်လီး လိူၵ်ႈလၢႆႈၶိုၼ်းမီးလီလီ၊ လွင်ႈလီးႁၵ်ႉၵၢၼ်ၶႅင်း ပေႃးတီး၊ ၵိတ်းၶေႃၵၢၼ်ၶႅင်းပေႃးတီး၊ လွင်ႈလီးလွမ်း ၶေႃးလီသၢင်၊ ၽွမ်ႉႁူမ်ႈလွမ်းပေႃးတီး၊ တေလီးမီးလွင်ႈၵိတ်း လွမ်း ပၵ်းပိူင်လိူၵ်ႈၵၢၼ် ၽွမ်ႉႁူမ်ႈလွမ်းပေႃးတီးၵူႈလွင် လွင်။ လွင်ႈမေႃႇၸႅပ်ႇပၼ်ႇလွင်ႈတီး လွင်းယၢပ်ႈၽိူတ်ႉ ၽွမ်ႉပေႃးမေႃးၵူၼ်ႇမိူင်းၶဝ်၊ ထဝ်းၵႂၢမ်း လွင်ႈၵေႃႇမႃး၊ ၵၢၼ်ႁူဝ်ပုၼ်ႈလွင်းၵူၼ်ႈ ၶွင်ၶေႃ ၵၢပ်ႇ ပၼ်ႇႁဵတ်းယဝ်ႉသေ ၵိတ်းလွင်ႈၵိတ်းၵၢၼ်ၽွမ်ႉ မူႇလွမ်းယူႇၼၼ်ႉ ၼမ်ႉလိူဝ်။ ၸိူဝ်းလွမ်း ၵၢပ်ႇၶေႃး၊ ၵွၼ်ႈႁူဝ်ၵမ်ႉ ၽွမ်ႉလူၵ်ႈလႄး၊ ၵၢၼ်ၶေႃးလွမ်းၽွမ်ႉ ၵၢၼ်ၵၢၼ် ႁဵၵ်ႈ၊ လွင်ႈလွမ်း ပုၼ်ႈၵမ်ႉၶဝ်ၵူႈလွင်ႈ ၸိူဝ်းတိတ်းသၢမ်၊ ၵူၼ်ၶႄၵၼ်ၵူၼ်ၶႄၵၼ်လွင်ႈ ပၵ်းပိူင်ၸိူဝ်းမိူင်းလိူဝ်ႈလိူဝ်ႈ ထၢင်ႉတေ ၵႃႈ။ လွင်ႈၵ်.လွင်ႈလိူၵ်ႈၵိတ်း။ ထိုင်း သုၼ်ႇပၼ် ၽွမ်ႉပေႃးမေႃးၵူၼ်ႇမိူင်းၶဝ်ၶမ်ၶမ်၊ ထၢင်ႉ လၢမ်ႉလိူဝ်ႈ ၵွၼ်ႈႁူဝ်ၸိူဝ်းလိူဝ်ႈထၢင်ႉ ၵၢပ်ႇၵုမ် ယူႇ။ ၵွၼ်ႈႁူဝ်ထွၼ်ႈလွင်ႈ ပေႃးမေႃးၵူၼ်ႇမိူင်းၶဝ် ၵိတ်းၵၢၼ်ၵိတ်းလွင်ႈယိုင်းမႃးၶဝ်ၸိုဝ်ႉ။

8။ လွင်ႈလီးလွမ်းမူႇပိုင် ၽွမ်ႉႁူမ်းမုၼ်ႈ၊ တေလီးသိုပ်ႇသွၼ်ႈတွၼ်ႈမူႇလွမ်းပေႃးတီး။ တေၵၢမ်ႇလီႈ လၢတ်းၵႂၢမ်း ၵၢၼ်ထၢင်းၸုမ်းတိုဝ်ႉ ၽွမ်ႉႁူမ်း ပေႃးတီး၊ ထိုင်ႇသၢင်းၵၢၼ်။ ၵွၼ်ႈႁူဝ်ၽွမ်ႉႁူမ်းႁဵတ်း ၶႅင်း ၵၢၼ်ၵေႃး လွင်ႈမေႃးမိူဝ်ႈထိုင် ယုမ်ႇယမ်ၵၢၼ်၊ လွင်ႈသၢင်ႈသွၼ်ၵၢပ်ႇတီႈၵၢၼ်၊ တီႈတေႃႇမၼ်းလွင်ႈ လီးႁပ်ႉၵၢပ်ႇၵၢၼ်ၼၼ်ႉ(8)လိုၼ်း၊ လွင်းတိပ်ႈလိူဝ် ယွၼ်းလိူဝ်ႈယၢင်ႉၵၢၼ်ၸိုင်ႈၼၼ်ႉ. ယၢၼ်ႇယူႇ။ ပိူဝ်ႈမၼ်းႁူ (ပျၢတ်ႉသၢၵ်ႈ)သၢင်ၵေႃး လွင်ႈၶေႃႇလိူတ်ႈ ၽေႃးသၢင်း တေႃႇၶေႃးၵၢၼ် ၵမ်ႉလိူဝ်၊ ယူႇပေႃႇလၢတ်းၵႂၢမ်းၸိုဝ်ႉလိုဝ်း သိုင်ႇၵၢၼ်။ လိူဝ်ၼၼ်ႉ. ၵွၼ်ႈႁူဝ်ၵေႃႇလွင်ႈၽွမ်ႉ သေ ၵမ်ႉၼႆ တေလီးႁပ်ႉပိူင်းပေႃးမေႃးၵူၼ်ႇမိူင်းၶဝ်၊ တၢင်း တေၵမ်ႉလီႈၸိူဝ်းၽိူဝ်.တိူၵ်းတီး ပေႃးမေႃးၵူၼ်ႇမိူင်း။ တေၵမ်ႉလီႈလွင်ႈၵိၼ်ႉၵိၼ်းလိူဝ်ႈၵူၼ်ႇမိူင်း။ တေၵမ်ႉလီႈ ၵၢတ်ႇတိုၵ်ႉၶိုၼ်းၵၢၼ် ပေႃးမေႃးၵူၼ်ႇမိူင်းၶဝ် ပိၼ်ၸွင် သုၼ်ႇတွၼ်ႈထဝ်းႁဵတ်းလႅၵ်ႈလႅၵ်ႈယဝ်ႉ။

ၵွၼ်ႈႁူဝ်ႁူႉၵေႃႇ တေလီးယိုင်းမူႇပိုင် ၶေႃး တိပ်ႈတတ်းပုၼ်ႈ(15)ၶေႃးၼၼ်ႉ။ ထၢင်းၵဵဝ်ႉတေ ၵမ်ႉလီႈယိုင်းၸိူဝ်းၽွမ်ႉႁူမ်း။ သိူၼ်းလီးၶိူဝ်ႈၸိူဝ်း ၶဝ်/ၵွၵ်ႈ၊ ၽွမ်ႉႁူမ်းမိူဝ်ႈမၼ်းၵၢၼ်. လွင်ႈၵိတ်းၶိုၼ်း သၢင်းလၢင်းလၢင်းလီ။ တေၵမ်ႉလီႈၵိၼ်လုၵ်ႉသူ၊ယိုၼ်း တေႃႇၽိူဝ်ႈမၵ်ႈၸၢင် ထၢၼ်ႇလိူင်ႈတေႃႇယဝ်ႉ။ ၵွၼ်ႈႁူဝ် ႁူႉၵေႃႇ တေလီးၶိုၼ်းပေႃႇလုင်ႈတိုင် ၵွၼ်ႈပိူဝ်ႈၵိတ်း ၵၢၼ်ၵိတ်းလွင်ႈႁူႉပိူင်ပိူင်။

9။ တေလီးယိုင်းၵမ်ႉမူႇပိုင် ၶေႃးတိပ်ႈတတ်း လိူၵ်ႈလၢႆႈၸိူဝ်းထၢင်ႉၵွၼ်ႈႁူဝ်ပွၵ်ႈၼႆႉသေ၊ ပေႃးမီး ၵၢၼ်လွင်ႈလိူၵ်ႈလၢႆႈၼႂ်းပုတ်ႇ၊ ၸိုဝ်းထၢင်ႉထၢၼ်ႇၵွၼ်ႈ ႁူဝ်ၸိူင်း၊ ထုၵ်ႇလီလွမ်းၸွမ်းလၢႆးမၼ်းသေ လိူၵ်ႈတင်း။ ယၢမ်းယုၵ်ႉသုပ်ႉၸိုဝ်းထၢင်ႉ. ၵူၼ်းမီးၸိုဝ်းလေႃး ၵမ်ႉမီး ၶမ်ႉၵတ်ႉပႂ်ႈၵူၼ်း၊ ၶုၼ်းၵမ်ႉ ၸွၵ်ႇလွင်ႈထိပ်းတၢင်းၶေႃ ထၢင်းၶမ်ၶမ်. ပိၼ်ၵွၼ်ႈႁူဝ်။ လွင်ႈၵုၵ်ႉၸိူဝ်းမီး ၸိုဝ်းလေႃး မီးၶမ်.ၵတ်ႉပႂ်ႈၵူၼ်း၊ ၵူၼ်းမီးလွင်ႈတိုဝ်ႉလွင်ႈထိပ်း ၵိတ်းၵၢၼ်ဝၼ်းမိူင်းၸိုဝ်းလေႃး မေႃးထွႆႈထိပ်း ၵူၼ်းတုၵ်ႉ ၶႅၼ်ႇယၢမ်းပေႃးလွင်ႈလိူၵ်ႈ ၸိုဝ်းလၢႆႈၸိုဝ်းႁွင်ႈတိုဝ်ႉလီးလႅၵ်ႈ ၸိုဝ်းတင်းလေႃး ၸိုဝ်းလၢႆႈ ၵွၼ်ႈႁူဝ်ၵိတ်းလွင်ႈ ႁဵတ်းၶေႃႈလွမ်းၶႅင်ႈ ၶိုဝ်ႉၸိုဝ်းလႅၵ်ႈ ၵူၼ်ၶမ်။ လွင်ႈ ႁဵတ်း ၵၢၼ်လၢႆး ၸိုဝ်းလႅၵ်ႈလၢႆႈ ထဝ်ႉ ၵွၼ်ႈႁူဝ် ၽွမ်ႉလိူဝ်ႉ။ ၵိၼ်းလွင်ႈၵၢၼ်ၵိတ်းၶဝ် ၵမ်ႉ ၸိုဝ်းလိူၵ်ႈ ၵွၼ်ႈႁူဝ်ၵူႈထၢၼ်ႈ ပေႃးမေႃးၵူၼ်ႇ မိူင်းလႄႈ ယုမ်ႇယမ်လႅင်းလိူဝ်ႉ ၶႅၼ်ႇလွမ်းလိူဝ်ႉၸိုဝ်းလႅၵ်ႈ။

10။ ယွၼ်းထိုင်ၵွၼ်ႈႁူဝ်ၶဝ် ၵူႈထၢၼ်ႇ၊ ၵူႈတၢင်ႈ ၵၢၼ်၊ ၵူႈတမ်း ပွင်ၵူႈထီႇထီႇ ၵိတ်းလွမ်းၶႅင်းသိုပ်ႇတိပ်ႈ တတ်းၵိတ်းၶေႃးၶဝ်ၶဝ်ၸိူဝ်း လၢႆးလွင်ႈၵိတ်းထၢင်ႉ. ၵမ်ႉလီလီ၊ ၵူႈထၢင်ႉၵွၼ်ႈႁူဝ်ၵမ်ႉ ၵိတ်းလၢတ်ႈၵွၼ်ႈႁူဝ် ၵၢၼ်မူႇလူမ်ႈ ၽွမ်ႉ ၵိတ်းလွမ်း လၢႆးလွင်ႈ မၼ်း ၵူၼ်ႇလွမ်း၊ လွင်ႈ ၵိတ်းလွင်းၽွမ်ႉႁူမ်း လွင်ႈ ၵေႃႇမတီႇ ပႃႇတီႇၶွတ်ႇလိူတ်ႈၽွမ်ႉႁူမ်ႈမိူင်း'ဝ' ႁဵတ်း ၶဝ်လႄႈ ၵိတ်းလွင်ႈလွမ်းၽွမ်ႉ ပိုၼ်ႈ ၵိတ်းၶိုၼ်း ၵွမ်းလွမ်းပေႃးမေႃး ၵူၼ်ႇမိူင်း။ ၶင် ၵူႈၵေႃႇမတီႇ ဝဵင်းၸၼ်ႉၶဝ် ၵိတ်းလွင်ႈယိုင်း ၵေႃႇလိူဝ်ႈ ပေႃးတေ ဝၼ်းလွင်ႈလၢင်ႇ ၵိတ်းၸိုဝ်းမီးလွင်ႈ ပၵ်းပိူင်သိုပ်ႇယဝ်ႉ. လွင်ႈ ၵိတ်းလွင်ႈၵိတ်း ၵၢၼ်ၵိတ်းလွမ်းၽွမ်ႉႁူမ်းၵၢၼ်ၽွမ်ႉ ယူႇၵေႃႇ ၵိတ်းတီး။

ၶေႃႈတႃႇလၢတ်ႈ သိုၵ်းၶဝ်ႇႁဵတ်းၶိုၼ်း…

ၵွၼ်ႈတႃႇၵေႃႇသၢင်ႈမိူင်း'ဝ' ႁိုဝ်ႇၶိုင်ႈမိူင်း သၢင်ႈမိူင်းၶေႃးၶဝ်.၊ ပိူင်းလိူဝ် လွင်းယူႇသၢင်ႈ ႁဵတ်းၶဝ် လွင်းၵိတ်းသၢင်ႈ ႁဵတ်းၼႆႉ.၊ မိူဝ်ႈသိူဝ်ႉလိူဝ်ႈ တိုၵ်းထွင်ႇပၼ်ၵွၼ်ႈ ႁဵတ်းပၼ်သိူၵ်းတၢင်းမိုၼ်းယွင်ႈ ၶေႃး၊ ၶေႃးၵၢၼ်တၢင်းၸိူဝ်း ၵၢၼ်လွင်ႈ ၵိတ်းသၢင်ႈ ႁူႉၶဝ်. တိုၵ်ႉပိူဝ်ႈတၢင်း ၶမ်၊ သိူၼ်းတၢင်းတီးယိုင်ႈ မီႈႁဵတ်းၶဝ်. တိုၵ်ႉၵႃႇယူႇ၊ ယွၼ်းထိုင် ၵူႈထၢၼ်ႇ၊ ၵူႈတၢင်ႈၵၢၼ်၊ လွမ်းၶေႃးတွင်း။ ၶေႃးပိူင်း ၵူႈတီး ၶိုၼ်းလွင်ႈသုၼ်ႇပိုင်း ၵိတ်းၵၢၼ်ၵေႃႇသၢင်ႈ မိူင်း'ဝ' ၵၢၼ်ပႃးၸွမ်းၶေႃးယိုင်းၵၢၼ်(7)ပီး ထၢင်းၶေႃ ၶဝ်. ပိူဝ်ႈမေႃးၶဝ်ႇ.မေႃးတူင်။ သၢင်ႈႁၢၼ်ႇၵူႈထၢင်း ၸိုဝ်း ၵၢၼ်ယူႇ.ႁူမ်.ႁူမ်းလွမ်းၵၢၼ်မိူင်း'ဝ'တင်းသဵင်း ၽူႈၵၢမ်ႇ.လွင်ႈ.ၽွမ်ႉ.ပိုင်းၵၢၼ် ယူႇတိုဝ်ႉပေႃႇလႃႇသီ၊ ၶေႃး လိူဝ်ၶေႃး တၢင်း ၶွင်ပႃႇတီႇၶွတ်ႇလိူတ်ႈၽွမ်ႉႁူမ်ႈမိူင်း'ဝ' ၵၢၼ်မၼ်းၵိုမ်းယဝ်ႉ.သေ၊ ၵွၼ်ႈႁူဝ်ၵၢၼ်ၵိတ်းပုၵ်ႉ ထၢမ်းၵၢၼ်ႁူႉၶိုင်ႈမိူင်း'ဝ' ၽိူင်ႇပိုင်းၵၢၼ်ထိုင်လိုဝ် သိူၼ်းတၢင်းတီးယိုင်းၼႆႉပဵၼ်ၶဝ်. ထၢင်းတေႃႇလိူဝ်းလွင်ႈ ယူႇ.ၵၢမ်.ၶၢင်. ၵၢၼ်ဝၼ်းၸိူဝ်ႉ.ယုမ်.ယမ်ၶေႃ.ၶင်.ၵိုတ်ႇသေ ၶွတ်ႇ.ယွတ်ႇ.ပိူင်းၵၢၼ်ၵိူဝ်ႇၶိုၼ်းယဝ်ႉ။ ■

ငၢႆ,ငရၵ်,သွမ်ႈမိူင်းလိမ်းလႃး ငၢႆ,ငရၵ်,သွမ်ႈမိူင်း'ဝ' ၵျႃ,လိပ်းရၢၼ်းတူၵ်းၵၢၼ်ငရၵ်,သွမ်ႈၶႂ်းမိူင်း'ဝ'

ရွင်းဂၢၼ်ႈ ပၢႆႉ,ပရၵ်,သွမ်ႈ ငလေႈတွၼ်ႈ မိူင်းလိမ်းလိုင်းမိူင်းဢ, ပရၺ်,ပၢင်သွၼ် ပႄႈပိင်,ရႃး လွင်ႈပရၵ်,သွမ်ႈတီးဂၢၼ်ႈဢၼ်းပွၼ်း။

မိုဝ်းဝၼ်းထိ(8.8.2012)ဢၼ်. ရွင်းဂၢၼ်ႈ ပၢႆႉ,ပရၵ်,သွမ်ႈဢဝ် ၵွၼ်ႈရွဝ်မု,လုမ်း ပႄႈ ပရၵ်,သွမ်ႈ မိူင်းလိမ်းဢဝ် ၵူ,လိပ်းၵိၼ်းဂၢၼ်ႈပရၵ်,သွမ်ႈဢိုးၵိုင်, ဂၢတ်,မေႇဢလေႈပိင်းပၢင်ယၢင်း၊ ငလေႈတွၼ်ႈမိူင်းလိုၼ်း၊ လုမ်းပၢႆႉ,ပရၵ်,သွမ်ႈမိူင်းလိမ်းဢဝ် ၶိၼ်းသိုပ်,ပရၺ်, ပၢင်သွၼ်ပၼ် ၵူၼ်းမိူင်းဢဝ် ၵၢၼ်ၵိဝ်းလုရၺ်, ဂၢၼ်ႈပရၵ်,သွမ်ႈၵိုး/ဢႃႈၵူႈလွင်း။ ၵွၼ်ႈရွဝ်ဢိုးၵိုင်, ဂၢတ်,မေႇ ဢဝ်လေႈပေႈဢမႈၵူၼ်းမိူင်းဢဝ် ရွမ်းတၢင်း မွတ်း(100)ပႄ။ ဢဝ်းရွမ်းဢိုးပၢင်သွၼ်ဢၼ်.။

ၵိမ်ပရႈပႄ၊ ဢိုးရွင်းဂၢၼ်ႈပၢႆႉ,ပရၵ်,သွမ်ႈ မိူင်း'ဝ' လီးၵႃးပရိုင်း၊ လုႈထၢင်းထဝ်းရႅ,ၵောႈ၊ ဢေႈထၢင်း ၵႃးရွတ်း ပီၼ်ပရႈဢပ်,ၶိုင်ဂၢၼ်ႈငၢၼ်း ၵူႈလွင်း ဢိုးပၢင်သွၼ်ဢၼ်.။

တၢင်တုဝ်ငလေႈတွၼ်ႈမိူင်းလိုၼ်းပႄး- ၵိမ် ပရႈဂွၼ်းငလေႈတွၼ်ႈမိူင်းလိုၼ်း လီးရႅ,ပၢင်း၊ ဢရႈ ဂွၼ်းရွင်းဂၢၼ်ႈပၢႆႉ,ပရၵ်,သွမ်ႈ ၵုရၺ်,သုရၺ်,သိင်း၊ ၵိမ် ပရႈဂွၼ်းသပ်းရႅ,ထိႈ၊ တုႈသႃ၊ ပရႈဂွၼ်းငလေႈပိင်းပၢင် ယၢင်း ၵႃးသိႈ၊ ပရႈဂွၼ်းၵိုႈ,ဂၢတ်,မေႇဢဝ်ငလေႈပရႈပႄး ပုၼ်းပွၼ်းဢဝ် မႃႈဢဝ်းရွမ်းပၼ်ၵိုင်း။

ဢိုးပၢင်သွၼ်ဢၼ်. ၵိမ်ပရႈဂွၼ်းလီးရႅ, ပၢင်း မွၵ်,လၢတ်းၵူမ်း လွင်းပၢႆႉ,ပရၵ်,သွမ်ႈ မိူင်းလိမ်း ဢဝ်တေႇမႃႈပရၺ်,ပၢင်သွၼ်ဢၼ်. ပီၼ်လွင်းလုမ်းလႃႈ/ မိႈၵိုး/ဢႃႈ၊ လွင်းၵိတ်းဢေ ငၢ,ၵၢင်းမူင်းမိင်း လိုဝ်းဢႆ.ယၢဝ်.။ ဢင်,ရိုဝ်ဂၢၼ်ႈပရၵ်,သွမ်ႈမိူင်း'ဝ'ပေႈ တေရိုၼ်းယၺ်,ပႅ်းပၢႆႉဢၼ်. ငလေႈသၢင်၊ ဢင်,ရိုဝ်ဂၢၼ်ႈ လုမ်းလႃႈမႈ/ၵိုး/ဢႃႈ ပေႈတေသၢၵ်းသုႉငဲးလူမ်ငလေႈ ဢေ့,ယွမ်းၵိုင်း ဂူၼ်းဢမ်ဢၼ်.ငလေႈသၢင်၊ တေလိၵ်း လႅ်းဂၢၼ်ႈလုမ်းလႃႈငလေႈလုႈ,တိုဝ်းလွၵ်းလဲႈဢႅးပိင်,ရႃး ဂပ်းပၢၼ်ႈယၢမ်းလိဝ်ဢႆ.သေ ဢဝ်ထင်းမႃႈသွၼ်ပၼ် ၵူၼ်းမိူင်းရုဝ်းဢဝ်ဝႃႈဢႆး။ လွင်းလုမ်းလႃႈမႈ/ၵိုး/ ဢႃႈ မိုဝ်းၵူႈပွၵ်း ပႄးသွင်လွင်း၊ (1) ၵၢဝ်မိုဝ်းသေမိ။ (2) ၵၢဝ်လၢၵ်းမ်-ၵိတ်းယိုဝ်း၊ လွၵ်းလႅ်း ဂၢၼ်ႈလုမ်းလႃႈ မိ ၵိုး/ဢႃႈ ၵၢၼ်ဢႆ.ဢႆ. မၢၼ်းၵိတ်းရွႈလုႈ,ၶိင်,ၶၢဝ်း ယၢမ်းဢမ်ငလေႈ လွင်းလုမ်းလႃႈ ဢၼ်.ဝေႈ ၵၢမ်,ပေႈ ၶိမ်.လိပ်းသေၵၢမ်,ဝႈ မၢၼ်းထၢင်းတုင်.တိုဝ်.ဢမ်. လႅ်းဢဝ်းလွမ်းယၢဝ်.။ ဂွပ်းဢၼ် ပေႈဝႈလုႈ,တိုဝ်း ယႃသိတ်,ၵၢဝ်ဢၼ်. ယိုဝ်းယႃႈတေတဲႈလီ၊ လိုဝ်ဢၼ်. မၢၼ်းရိုၼ်ဢင်,ရဝ်းၵူ,ထိင်းပရၼ်.(ၵောႈလေႈ)ၵိုး/ဢႃႈ/ သုၼ်ဢၼ်.ထိင်း။ လွင်းလႅ်းမၢၵ်းဢဝ်းဝေႈတေတုဝ်း မႈ၊ လွင်းလုႈ,ၵိင်းဂူၼ်းဝေႈ တေလုတ်းယွမ်းမႈယၢဝ်.။

တၢင်တုဝ်ပၢႆႉ,ပရၵ်,သွမ်ႈမိူင်းလိမ်းဢဝ် ပီးရူ, ဂုင်းဢိုင်း ပီၼ်ရွဝ်ဢႃႈဢိုးမု,လုမ်းဢဝ်သေ မႈသွၼ်ပၼ် ပေႈၵိုးဢပႈဢႃႈ မိူင်း'ဝ'ဢဝ် ရူ,လွၵ်းလႅ်းဢႅးပိင်,ရႃး ပၢႆႉ,ဂၢၼ်ႈပရၵ်,သွမ်ႈဢၼ်.ပီးလိပွၵ်းယၢဝ်.။ ပၢင် သွၼ်ပွၵ်းဢႆ.ဢႆ. သမ်.ဝႈဢဝ်းယၢမ်းပွတ်းသေတ ဝေႈ ဂၢၼ်ႈလုဝ်,သွၼ်ဢၼ်. ပီၼ်ဂၢၼ်ႈလမ်,လွင်း (ၵသေယးယၺ်,)ငလႈ လုဝ်,လႅ်းလုင်းၵိတ်းဢဢတုဝ်ထုမ်. မၢၼ်းဢိုးၵိုး/ဢႃႈလိုဝ်းဢၼ်.သေ မၢၼ်းထင်းလိဝ်းရူ တွင်းငဲးဝႈဢႆး။ ၵိင်ဢိုဝ်ပၢႆႉ,ပရၵ်,သွမ်ႈမိူင်းလိမ်း ဢဝ်ငလေႈမိူင်း'ဝ'လႅ်းတုၵ်းလုင်းဂၢၼ်ႈဝႆ.ဢၼ်.သေ ပၢႆႉ, ပရၵ်,သွမ်ႈမိူင်းလိမ်းဢဝ် တေရွမ်,မိုဝ်းၵိတ်းဂၢၼ်ႈထုၵ်, သွမ်ႈဢိုးမိူင်း'ဝ' ရိုၼ်းယၺ်,တုဝ်းတွၼ်းဢၼ်.၊ ဢဝ်တေလွႈထိမ်သွၼ်ပၼ် ဂူၼ်းမိူင်း'ဝ'တု,(500) ဝေႈ ရူလွၵ်းလႅ်း ဢႅးပိင်,ရႃး ဂၢၼ်ႈပရၵ်,သွမ်ႈ။ မိုဝ်း ပွၵ်းပုၼ်.ဢၼ်. လႅ်းသွၼ်ၵူ,ယၢဝ်. (250)ဝေႈ။ လိုဝ်ဢၼ်. မုင်းမွင်း ရွင်းဂၢၼ်ႈပၢႆႉ,ပရၵ်,သွမ်ႈမိူင်း လိမ်းဢဝ် ရိုၼ်းသိုပ်,သွၼ်ပၼ်ဂူၼ်းမိူင်း'ဝ'ၵုဝ်းဢဝ် ရူ လွၵ်းလႅ်းဢႅးပိင်ရႃး,ဂၢၼ်ႈပရၵ်,သွမ်ႈဢႆ.ဢမ်ဢမ်ထိင်း မိုဝ်းဢႃႈ ဝႈ ဢႆး။

တၢင်တုဝ်ရွင်းဂၢၼ်ႈပၢႆႉ,ပရၵ်,သွမ်ႈမိူင်းလိမ်း ပီး-ၵုရိုင်,ၵုင်း မွၵ်,လၢတ်းၵူမ်းသပ်းလိင်းဢဢလွၵ်းလႅ်း မိၵိုး/ဢႃႈ ၵၢၼ်လုႈ,တိုဝ်းဂပ်းပၢၼ်ႈယၢမ်းလိဝ်ဢႆ.ဝႈ⋯ လွင်းလုႈ,တိုဝ်းပိင်,ရႃး ဢိုးဂၢၼ်ႈလုမ်းလႃႈ မိၵိုး/ဢႃႈ မိုဝ်းလိဝ်ဢႆ. မၢၼ်းလွႈထိမ် လုတ်းယွမ်းၵိင်းဂူၼ်းၵုဝ်း ၵိတ်းဂၢၼ်ႈမိၵိုး/ဢႃႈဢၼ်.ငတေ.ငတေ.ယၢဝ်.။လိုဝ်ဢၼ်. ၵၢမ်,ဝႈ လွင်းလႅ်းမၢၵ်းဢဝ်းဝေႈ တေရိုၼ်းယၺ်,ပႅ်းပၢႆႉ ယၢဝ်.။

ၵိမ်ပရႈဂွၼ်းငလေႈတွၼ်ႈမိူင်းလိုၼ်း လီးရႅ, ပၢင်း၊ ဢရႈဂွၼ်း ငလေႈပိင်းပၢင်ယၢင်းၵႃးသိႈ၊ ငလႈ ပရႈဂွၼ်းၵိုင်,ဂၢတ်,မေႇဢဝ် တၢင်တုဝ်ဂူၼ်းလွင်မိူင်း'ဝ' ဢဝ်ငလႈပေႈဢမႈဂူၼ်းမိူင်းတၢင်းသိင်း မွၵ်,လၢတ်းၵူမ်း ပၼ်တၢၼ်းရၼ်ထိုင် ဢိုးပၢင်ဂုပ်ဢၼ်.ဝႈ⋯ဢင်,ရိုဝ် ဂၢၼ်ႈထုၵ်,ၵွၵ်,မၢၵ်းဢဝ်းတၢဝ်းဢမ်,မိူင်း'ဝ' တေရိုၼ်း ယၺ်,ပႅ်းပၢႆႉဢၼ်.ငလေႈသၢင်၊ ဢင်,ရိုဝ်ဂူၼ်းမိူင်းဢိုး ငလေႈတွၼ်ႈမိူင်းလိုၼ်းရုဝ်းဢဝ်တၢင်းသိင်း တေပေႈၵိၼ် ပေႈဢႅင်းဢၼ်.ငလေႈသၢင်၊ တေ,ၵၢဝ်ဂၢၼ်ႈပရၵ်,သွမ်ႈ ၵူမိုင်မိုင်ငလႈဂၢၼ်ႈလုမ်းလႃႈ ၵိုး/ဢႃႈ/သုၼ် ၵူႈလွင်း လွင်းဢၼ်. ယွၼ်းထိုင်ဢိုဝ် ရွင်းဂၢၼ်ႈပၢႆႉ,ပရၵ်, သွမ်ႈမိူင်းလိမ်းရုဝ်းဢဝ် ဝႆ.လုႈ,ဂူင်းစူင်းဢိုဝ်ဂူၼ်းမိူင်း'ဝ' ရုဝ်းဢဝ်သေ မႈသၢင်.သွၼ်ဢဢပၼ် ဢဝ်ရူပေႈထိင်းမိုဝ်း ဢႃႈ ဢမ်ဢမ် ဝႈဢႆး။ လွင်းသုလဝ်းမႈပရၺ်းပၢင် သွၼ်ပၼ်ဂူၼ်းမိူင်းဢဝ်တီးဢႆးဢႆ.၊ ရုဝ်းတၢင်တုဝ်ပေႈ ငမႈဂူၼ်းမိူင်းဢဝ်တၢင်းသိင်း ရွပ်,လုႈငိမ်းလုမ်းၵၢဝ်ဂုင်, မုၼ်မၢၼ်းငတေ.ငတေ.ယၢဝ်.။ ပေႈပၢင်သွၼ်တီးဢႆ ယၢဝ်.ဝေႈ မုင်းမွင်းရွႈပေႈလႅ်းၵူ,သွၼ်ပၼ်ဂူၼ်းမိူင်း ဢိုးငလေႈပိင်းဢႃႈဂပ်ထိင်း။ လိုဝ်ဢၼ်.ယွၼ်းထိုင် ရွင်းဂၢၼ်ႈပၢႆႉ,ပရၵ်,သွမ်ႈမိူင်းလိမ်းရုဝ်းဢဝ်လွႈထိမ်ပၼ် လိုဝ်.ပၼ်းလီ၊ ၵၢၼ်ထုၵ်,ၵၢပ်းလွမ်းပွတ်းတွၼ်း မိူင်း'ဝ'ရုဝ်းဢႆ.ထိင်းမိုဝ်းဢႃႈ ဝႈဢႆး။

ဝၼ်းထိ(9 တေၢဢိုင်11.8.2012)ဢၼ်. လုမ်းပၢႆႉ,ပရၵ်,မိူင်း'ဝ'ဢဝ်ၵွၼ် ပၢႆႉ,ပရၵ်,သွမ်ႈ မိူင်း လိမ်းဢဝ် ရိုၼ်းဂူ,ထၢတ်းသၢင်း လိပ်းၵိၼ်းတုရၺ်းငဝ်း လႅ်း(ၵဢေ့,ၵဢေ.)လွင်းရိုၼ်းသၢင်. ဂၢၼ်ႈပရၵ်, သွမ်ႈၵၢၼ်ဂူ,သွၼ်ပၼ် ဂူၼ်းမိူင်းဢဝ်တီး ငလေႈတွၼ်ႈ မိူင်းပွၵ်,ဢၼ်။

ၵိင်ဢိုဝ် ပၢႆႉ,ပရွင်းငပ်းပိင်း သီ,မဝ်,ငလႈ မိူင်းလိမ်းလိုင်းမိူင်းဢ,ဢဝ် တေရွမ်းမိုဝ်းၵိတ်းဂၢၼ်ႈပရၵ်, သွမ်ႈရွႈရိုၼ်းယၺ်,တုဝ်းဢိုးမိူင်း'ဝ'ဢၼ်.သေ၊ ဢိုးပီး 2012 ဢႆ. ဢဝ်တေတုဝ်းစူၵ်း ၵိတ်းဂၢၼ်ႈပရၵ်,သွမ်ႈ ၵူႈလွင်းလွင်းဢိုးငလေႈတွၼ်ႈမိူင်းပွၵ်,တီးဢၼ်.။ ၵၢၼ် ပၢႆႉပရွင်းငပ်းမိူင်းလိမ်းဢဝ် မႈလွႈထိမ်ပၼ်လိုဝ်.ပၼ်း ၵူႈလွင်းလွင်းမိူင်း'ဝ'ဢၼ်. ဂုဢၼ်မၢၼ်းသိၼ်းယူ,(40) မိုၼ်.ငိုၼ်းဢ.။ လိုဝ်.ပၼ်း ၵၢၼ်ဢဝ်လွႈမႈဢၼ်. မိူင်လုင်မၢၼ်းပီၼ် လိုဝ်.ဢဝ်းလႅ်းပိုၼ်း။ လိုဝ်.ဢဝ်းဂပ်း၊ ငလႈသမ်.တၢင်းပရၼ်.(မေ.ၵောႈလေႈ)တု,လုႈ,တိုဝ်းဢိုး ဂၢၼ်ႈပရၵ်,သွမ်ႈၵိုး/ဢႃႈ၊ ၵိၵ်,ပႈယႃႈယၢသိတ်,ယိုဝ်း ယႃႈ၊ ပႈတၢင်းဢမ်.ယၢရိမ်မူင်းမိင်းလိုဝ်းဢႆ.။ လိုဝ် ဢၼ်.ၵၢမ်,ဝႈ ဢိုးပီး 2012ဢႆ. ဢဝ်တေသွၼ် ပၼ်ဂူၼ်းမိူင်း'ဝ'ဢဝ် တု,(500)ဝေႈ၊ မိုဝ်းတု,ၵိၼ်းရူ လွၵ်းလႅ်းဢႅးပိင်,ရႃး ပၢႆႉ,ဂၢၼ်ႈပရၵ်,သွမ်ႈ ငလႈပႈ တၢင်းဂၢၼ်ႈလုမ်းလႃႈၵိုး/ဢႃႈ/သုၼ်လိုဝ်.ဢႆ.ယၢဝ်.။

လုမ်းဢဝ်ရွတ်,ပိဝ်မိူင်းပွၵ်,ဢၼ်.၊ မႈ ဢင်,ၵုပ်,ဂုမ်ဂၢၼ်ႈတၢင်းၵွၼ်ႈရွဝ်ငလေႈတွၼ်ႈ မိူင်းပွၵ်, ဢဝ်။ ပရႈပႄဢိုးလုမ်းပၢႆႉ,ပရၵ်,သွမ်ႈ လီးၵႃးပရိုင်း မွၵ်,လၢတ်းၵူမ်း ယွၼ်းထိုင်တီး ၵွၼ်ႈရွဝ်ငလေႈတွၼ်ႈ မိူင်းပွၵ်,ဢဝ် ပၼ်ၵိင်းဂၢၼ်ႈပရၵ်,သွမ်ႈဢႆ.ဢမ်ဢမ် သေ၊ လုင်းသပ်းလိင်းပွင်,ထိုင် တီးပေႈဢမႈဂူၼ်းမိူင်း ဢဝ် ရူထိုင်ဢိုဝ်ဝေႈပိုင်းၵၢဢၼ်း ပၢႆႉ,ပရၵ်,သွမ်ႈမိူင်း'ဝ' ဢဝ်တေတုဝ်းစူၵ်းဂၢၼ်ႈထုၵ်,ၵွၵ်,မၢၵ်းဢဝ်းတၢဝ်းဢမ်, မိူင်း'ဝ' ရိုၼ်းယၺ်,တုဝ်းတွၼ်း မိုဝ်းဢႃႈဢၼ်. ဝႈဢႆး။

မိုဝ်းဝၼ်းထိ(11.8.2012)လုမ်းဢဝ် ရိုၼ်း ပူၼ်.ဂူ,ထၢတ်းသၢင်း လိပ်းၵိၼ်းဂၢၼ်ႈပရၵ်,သွမ်ႈ ၵူႈ လွင်းလွင်း ဢိုးငလေႈပိင်းရွဝ်တၢဝ်း၊ မိူင်းပႅၼ်၊ မိုဝ်း လုမ်းဢဝ်ရွတ်,ပိဝ်တီး ၵိုး/ဢႃႈ ၵၢၼ်လုမ်းပၢႆႉ,ပရၵ်, သွမ်ႈမိူင်းလိမ်းဢဝ် ဂူ,သွၼ်ပၼ်ဂူၼ်းမိူင်းဢဝ် လုႈ, လွၵ်းလႅ်းပိင်,ရႃး,ဢိုးဂၢၼ်ႈပရၵ်,သွမ်ႈငလႈ ဢိုးဂၢၼ်ႈ လုမ်းလႃႈဢဝ်းဢၼ်.၊ မၢၼ်းမိူင်းဂၢၼ်တၢင်းၵၢၼ်ၵိတ်း မႈၵူႈပွၵ်းဢၼ်.ငတေ.ငတေ.၊ လုမ်းဢဝ်လႅ်းၵူ,ရၼ်မႈ သိုဝ်းဢႃႈတၢမ်းတုမိုဝ်မၢၼ်းယၢဝ်.။ ရိုၼ်းၵၢၼ်သုႉ, ပရၼ်,လီငလႈ ရိုၼ်းၵၢၼ်ၵမ်,သုႉ,ပရၼ်,ဢၼ်. ပေႈ တိၵ်းတုရၺ်း တိုၼ်းၵမ်,မိုၼ်ဂၼ်။ လိုဝ်းၵၢၼ်သုႉ, ပရၼ်,လီငလေႈလုမ်းလႃႈလီဢၼ်. ဢဝ်ဝေႈဢိမ်.မၢၵ်း မၢၼ်းငဝေႈမူင်းလီငတေ.၊ ယိုဝ်းယႃႈၵမ်,ပီး၊ လိုဝ်ၵၢၼ် ၵမ်,သုႉ,ပရၼ်,၊ ၵမ်,သိတ်,ယႃႈဢၼ်.၊ ယိုဝ်းယႃႈဝေႈ ၵွၵ်,ဢမ်၊ ဢဝ်းဝေႈ ၵမ်,လီ။

ၵၢၼ်ဢဝ်ၵူ,ထၢတ်းသၢင်း ဂၢၼ်ႈပရၵ်,သွမ်ႈ ပွၵ်းဢႆ.ဢႆ.၊ လႅ်းရုဝ်ဢဝ်းၵိုး/ဢႃႈၵူၼ်းမိူင်းဢဝ်မၢင် တီး လိုဝ်ဝိ.ယွၼ်.ပိုဝ်းမူင်းၵိၼ်၊ ဢဝ်ထၢတ်းသၢင်းလိပ်း ၵိၼ်းရူ လွင်းမူင်းပိင်းဢႆ.လီလီသေ တေၵုႈယၢၵ်ၵိမ်မူင်း ဢၼ်. ပၼ်ဂူၼ်းမိူင်းဢဝ် ၵူ,သိတ်,ဝံးဝံး၊ ပေႈၵၢမ်, ဢိတ်းသိတ်,ယႃႈလိုင် မၢၼ်းထင်းၵိတ်းရွႈဢဝ်းလု သုမ်းယၢဝ်.။ ဢရွၵ်းဢၼ်. လုမ်းဢဝ်ၵူ,လိပ်းၵိၼ်း တုရၺ်းဂၢၼ်ႈပရၵ်,သွမ်ႈပၢႆႉ,ရွမ်းလုမ်း မိူင်းပႅၼ်ဢဝ်ၵၢဝ် လိုဝ်.ပၼ်း ၵၢၼ်မိူင်းလိမ်းဢဝ်ထုၵ်,ပၼ်ဢဝ်ဢၼ်. ဢရၵ်,ထမ်းတုရၺ်းပီးမွၵ်,(50)မူ။ တုၼ်းဢဝ်းဝေႈရိုင်း ဢမ်.၊ မၢၵ်းဢဝ်းဝေႈမူင်းလီငတေ.။

လွင်းဢႆ. ထုၵ်,လီၵၢဝ်ပီၼ်တုဝ်ယၢင်မၢၼ်း သေ၊ ဢင်,ရိုဝ်ဂၢၼ်ႈပရၵ်,သွမ်ႈရဝ်းပေႈတေ သၢၵ်းသုႉ ငဲးလူမ်ငလႈ ၵမ်,သုမ်းဢဝ်းယၢမ်းရဝ်းဢၼ်. ထုၵ်,လီ ၵွၼ်ဂၼ်ၵိတ်းလွမ်း လွၵ်းလႅ်းဢႅးပိင်,ရႃး,ဂၢၼ်ႈ ပရၵ်,သွမ်ႈ ၵၢၼ်ရိုတ်းဂပ်းပၢၼ်ႈယၢမ်းလိဝ်ဢႆ. သေဂမ်းၵၢၼ်ဝႈဢၼ်. ⋯ ရိုးယွၼ်းပႅၵ်းထိုင်တီး ပေႈၵိုးဢပႈဢႃႈရဝ်းဢဝ်တၢင်းလႅ်းပႄးဢင်,ဢႆ.ဢေၵောႈ။■

လူင်ပွင်လိုင်းမိူင်းႁွမ်းတုမ်မၢၼ်; မုႈလူ,တၢၼ်းပႅ,သၢင်,ဂၢၼ်း ဂထိၼ်, တျ,သၢင်,ၶျ,လဝ်းမိူင်း'ဝ' ပွၵ်ႈထူၼ်း(15)

ၶွမ်ႈလွင်ပိုင်းမိူင်းႁွမ်းတုမ် မိူင်းမၢၼ်းၶဝ် လူ,တၢၼ်းပႅ,သၢင်,ဂၢၼ်းဂထိၼ်, တီးၵျွင်းမုၼ်လဝ်းမိူင်း'ဝ' ပွၵ်ႈထူၼ်း(15)။

မိူဝ်းဝၼ်းထီ(16.8.2012) ပွတ်းၶၢဝ်(8) မူင်းၶိုးလူင်ပွင်လိုင်းမိူင်းႁွမ်,တုမ် မိူင်းမၢၼ်း ၶဝ်မုၼ်လူ, တၢၼ်းပႅသၢင်,ဂၢၼ်းဂထိၼ်, တျ,သၢင်,ၶျ,လဝ်းမိူင်း 'ဝ' ပွၵ်ႈထူၼ်း(15)။

ဂုၼ်းလူင်မိူင်းမၢၼ်း ၵၢၼ်ၼိုၼ်းႁွတ်,မုၼ် ၼၼ်.ပီး-ၽူးယီင်းၵုမ်းလိၼ်လိၼ် လိုင်းမိူင်းႁွမ်းတုမ် မိူင်းမၢၼ်း ၵိမ်လွမ်ၵုၼ်(တု-ပုဝ်.ၶျႃ.)ၵေႃႉၶိၼ်း ၵွၼ်ႁွပ်ၶိုးမူ,လုမ်။ ၶိုးမူ,လုမ်းၶဝ်ပီး-ၽူးယီင်းၵုမ်း ၽၢႆႈႁွမ်းလုမ်း လိၼ်လိၼ်လူင်ပွင်လိုင်းမိူင်းတီး လဝ်း သိုၵ်းလူင်ၵွင်,တူ,၊ တၢင်တူဝ်ႁွင်းဂၢၼ်ၵေႃႉသၢင်ၼလႃး ၽႆႈမုတ်းသုံ ၵူးတူးမူင်.၊ တၢင်တူဝ်ႁွင်းဂၢၼ်ၽႆႈလိၵ်း လႅ ထၼ်.ၵိူဝ် မႆႈ(2)ၼလႃး ၽႆႈ,ၶပ်.ၼိုင်ပီႈပိင်,ရၢႉ လိၵ်းလႅ ၵူးမိင်းရူၼ်.၊ တၢင်တူဝ်လုမ်းထတ်းဂၢၼ် ပီႈတိုၵ်း(ပိဝ်,ၵုႉမူး) ၽႆႈ,တိုးတိုင်းသိုၵ်းလႃႈသိဝ်း လဝ်းသိုၵ်းလူင် သုဝ်းၵေႃႉတူ,၊ တၢင်တူဝ်လုမ်း သႃႉသၶႃႉ ၵိမ်ၽူးထတ်းဂၢၼ် ၵူးၵွင်,တိင်းရူၼ်.၊ ၵၢင်တူဝ်ႁွင်းဂၢၼ်ပီႈယူ,လီ ၵိမ်ၽူးထတ်းဂၢၼ် တွၵ်,တိုဝ်,ၵေႃးၶွင်, ၵိၵ်,ပုၼ်ၽူးပီးထၼ်.ပုၼ်တူဝ်းၶဝ် ဂမ်းၽွင်းၼလႃး ၽူးပီးတျ,ၵုၼ်,ပုၼ်းၽွၼ်း ၶိုးလုမ်း ၽႆႈ,ၶပ်.ၼိုင် ဂၢၼ်ငၢၼ်းၼိုၼ်းယုံ,တူဝ်းတွၼ်းလွမ်း လိၼ်လိၼ်(ၼ.တ.လ) ႁွမ်းတၢင်းမုတ်း(59)ၵေႃႉ တၢင်တူဝ်ၶိုးလူင်ပွင်လိုင်းမိူင်းႁွမ်းတုမ်မိူင်းမၢၼ်းၼသ မုၼ်ႁွတ်,ၽိဝ်ၶိင်းပၢင်သၢင်း။ မိူဝ်းတျ, မုၼ်လူ,တၢၼ်း သၢင်,ဂၢၼ်းဂထိၼ်,တီးသၢင်,ၶျလဝ်းမိူင်း'ဝ'ၶဝ် ၼၼ်.ယူ,ယၢဝ်.။

မိူဝ်းဝၼ်းထီ(16.8.2012)ပွတ်းၶၢဝ်(4) မူင်းလဝ်.ၼၼ်. ၽူးၼမ်းၶိုးၼလႃးတွၼ်းမိူင်းလိူၼ်း ပေႃးထဝ်းသေႃးရိယ ႁွမ်းပုၼ်ၽႆႈ,ႁွမ်းလုမ်းၶဝ် ဂုၼ်ပွ်,ႁုပ်. တွၼ်း လုမ်းလွမ်ၵုၼ်ၵေႃႉၶိၼ်းၶဝ် တီးလၢၼ်,ၵိၵ်. မၢင်းပၢတ်,တီးၼၼ်၊ ဝီးဝၼ်း(4)မူင်း လုမ်းၶဝ်ႁွတ်, ၽိဝ်ၵဝ်းၵုၼ်းပၢင်သၢင်း။

မိူဝ်းလုမ်းၵိမ်လွမ်ၵုၼ်ၵေႃႉၶိၼ်းၶဝ် မုၼ် ၽိဝ်ၵဝ်းၵုၼ်းပၢင်သၢင်းၼၼ်. ၵိမ်ႁွဝ်ပၼ်း ပေႃးထဝ်း သိဝ်းပိတ်,လိင်.၊ ၽူးၵွၼ်းႁွင်းဂၢၼ်ၽႆႈ,ဂပ်းသိုပ်,ၶွၵ်း မိုင်း လဝ်းၵေႃႉၵၢင်း။ ႁွဝ်ပၼ်း မုၵ်,လုမ်းၽႆႈ,ၵုပ်,ဂုမ် ဂၢၼ်မိုင်း ပေႃးထဝ်းပုဝ်,လၢၼ်မ်း။ ၽူးပႆႈလုမ်းၶဝ်းၵုၼ်း ပေႃးထဝ်း လီးလူးလေႃႉ ဂုႉႁုပ်.တွၼ်းၶဝ်တီးႁွင်းသၢဝ်း 'ဝ'လူင်း၊ သွင်ၽႆႈ, သိုပ်,မိုတ်,တူင်.တၢၵ်.ဂၼ်ၼသ သပ်းလိင်းၼၼ်ဂၼ်ႁ ၶပ်.ပႆႈလိၼ်းၵၢၼ်ၵေႃႉၶပ်. ၼိုင်ဂုႉဝၼ်းပၵ်,ၼၼ်.ယၢဝ်.။ ယၢင်.လိုဝ်းလုဝ်းၶဝ်း။ ႁွဝ်ၶမ်း(6)မူင်းၼၼ်. ၵွၼ်ဂၼ်ၵိၼ်ၶဝ်းႁွမ်းမူ, ပေ့ႉမုၼ်းလွမ်းဂၼ်။ ဝီးပၢင်ၵိၼ်ၶဝ်းယၢဝ်. လုမ်းၵိမ် လွမ်ၵုၼ် ၵေႃႉၶိၼ်းၶဝ် ၼိုၼ်းသူင်,ၶွင်ၽၢၵ်,ပၼ် တီးၵုၼ်းလူင်ၽႆႈ,'ဝ'ၶဝ်ယူ,ယၢဝ်.။

ဝၼ်းထီ(17.8.2012)ပွတ်းၶၢဝ်(8)မူင်းၶိုး။ ၵိင်ၶိုဝ်ႁွဝ်ပၼ်းလုမ်းၽႆႈ,ၵုပ်,ဂုမ် ဂၢၼ်မိုင်းၼလႃးယိင်း ဂုမ်းၽႆႈ,သႃႉသၶႃႉမိုင်း'ဝ' ပေႃးထဝ်းပုဝ်,လၢမ်း ၽိတ်းပွၵ်,တိုင် ဂူးတျ,ၼ၊ ဂူးႁွင်းဂၢၼ်မိုင်း'ဝ'ၼၼ်. ၼသ ဂုၼ်းလူင်မိုင်း'ဝ'ၶဝ်ပီး-ၵိမ်ၽူးပွင်ဂၢၼ်သိုၵ်း သုင်သုတ်းလဝ်းသိုၵ်းလူင်လဝ်းလူင်းတၢင်း။ လဝ်းသိုၵ်း လူင်တရၼ်း။ ၽူးၵွၼ်းႁွင်းဂၢၼ်ပၼ်,တျ,ၵိၼ်း တွင်း ပေႃးထဝ်းတၢလိတ်း။ ၽူးပႆႈလုမ်းၶဝ်းၵုၼ်း လီးလူးလေႃႉ၊ ၵိမ်ၽူးထတ်းဂၢၼ်သိုၵ်း ႁွင်းဂၢၼ်ၽႆႈ, ၵိတ်းၼၶ လဝ်းသိုၵ်းလႅးသၢပ်၊ ၽူးၼမ်းၶိုးၼလႃး ၶိင်းၼိုၵ်,တွၼ်းပၢင်သၢင်း ပေႃးထဝ်း ပီတီ၊ ၵိမ်ၽူးၼမ်း ထိၼ်တိုဝ်.သူင်း။ ၵိမ်ၽူးတွၼ်းသူင်,လိင်းသိင်.၊ တၼေႃႉ ၼလႃးၵိၵ်,ပုၼ်ၽူးပီးထၼ်.ပုၼ်တူဝ်းၶဝ်ဂမ်းၽွင်း မုၼ်ၶဝ်းႁွမ်းၵၢဝ်ဂုသုဝ်,လူ,တၢၼ်းယၢတ်,ၼမ်.ၶိုးပၢင် လူ,တၢၼ်းပႅသၢင်,ဂၢၼ်းဂထိၼ်, ပွၵ်ႈထူၼ်း(15) တီးၶိုးၵျွင်းလူင်မၵျႃႉဝၼ်.၊ ၶိင်ပၢင်သၢင်း။

သိမ်းလိုဝ်းလဝ်းတျ,ၼၼေႃႉလၢင်းႁွမ်းလူ,တၢၼ်း ၽႆႈ,လူင်ပွင်လိုင်းၶဝ်ပီး

1။ ႁွင်းဂၢၼ်ၽႆႈ,ၶပ်.ၼိုင်းဂၢၼ်ငၢၼ်းၼိုၼ်းယုံ,တွၼ်း လိၼ်ၶဝ် လူ,တၢၼ်းသၢင်,ဂၢၼ်းဂုပ်းပီး (400)လုမ်း။
2။ လုမ်းလူင်ပွင်လိုင်းမိူင်းတီး လူ,တၢၼ်းသၢင်,ဂၢၼ်း လူင်(750)လုမ်း၊ သၢင်,ဂၢၼ်းဂုပ်း(30)လုမ်း။
3။ တိုင်းသိုၵ်းလႃႈသိဝ်း လူ,တၢၼ်းသၢင်,ဂၢၼ်းဂုပ်း (30)လုမ်း။
4။ လဝ်းရွင် ႁွမ်,ပၼီ, ၶမ်းရွင်း(သူရၢ်.တင်, လူၼ်.)လူ,တၢၼ်း ႁွၼ်ၵုၼ်းပုတ်.ထ(50)သူး။ သၢင်,ဂၢၼ်းဂုပ်း(30)လုမ်း။
5။ ႁွင်းသၢင်,ဂၢၼ်းသမတ ယၢၼ်,ဂုင်,လူ,တၢၼ်း သၢင်,ဂၢၼ်းလူင်(50)လုမ်း။ ■

လိၵ်ႈႁွၶဝ်,ၼင်,ၼီး။

အဆုတ်ရောဂါ(Tuberculosis)ကုထုံးသစ်နဲ့ ကာကွယ်ရေး

အဆုပ်ရောဂါ(T u b e r c u l o s i s) ကုထုံးသစ်နဲ့ကာကွယ်ရေး

TB ရောဂါကြောင့် နှစ်စဉ်လူပေါင်း နှစ်သန်းနီးပါး သေနေရပြီး၊ နောက်ထပ်လူပေါင်း သန်းပေါင်း ၂၀၀ ခန့်ဟာလည်း ဒီရောဂါဖြစ်လာဖို့ အန္တရာယ်ထဲ ကျရောက်နေတယ်လို့ သတိပေးထားပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံဟာလည်း ကမ္ဘာ့ TB အဖြစ်ဆုံး နိုင်ငံတွေထဲမှာ ပါနေပါတယ်။ အခု တွေ့ရှိလိုက်တဲ့ ကုထုံးသစ်မှာ Isoniazid နဲ့ Rifapentine ဆေး နှစ်မျိုးတွဲအသစ်ကို (၃) လကြာ တပတ်တကြိမ် ဆေးကုသမှု ခံယူဖို့ လိုပြီး၊ လက်ရှိ ပုံမှန်သုံးနေတဲ့ (၆) လ သို့မဟုတ် (၉) လကြာအောင် ဆေးနှစ်မျိုးထက်ပို နေ့စဉ်ရက်ဆက် သောက်ရတဲ့ကုသမှုတွေလို ပဲဒီကုထုံးသစ်က ထိရောက်မှုရှိပါတယ်၊ ဒီဆေး အတွဲသစ် သောက်ရတဲ့ဒဏ်ကိုလည်းလူတွေပို ခံနိုင်ပြီး ဆေးကုန်အောင်ပိုသောက်နိုင်ကြတယ် လို့စမ်းသပ်တွေ့ရှိ လိုက်ပါတယ်။ လက်ရှိ ပုံမှန်သုံးဆေးတွဲတွေမှာ ဆေးအခွက် စုစုပေါင်း ၂၀၀ (သို့) ၃၀၀ နီးပါးသောက်နေရာကနေ၊ အခု အသစ် တွေ့လိုက်တဲ့ ဆေးမှာ (၁၂) ခွက်စာပဲ သောက်ရတော့တဲ့ ကုထုံးသစ်ကိုအမေရိကန်နိုင်ငံက Centers for Disease Control and Prevention (CDC) အဖွဲ့ကလည်း ထောက်ခံချက်ပေးလိုက်ပါပြီ။

ဒါပေမဲ့ မသုံးသင့်သေးတဲ့သူတွေကိုလည်း ဒီ CDC အဖွဲ့ကြီးကပဲ သတ်မှတ်ပေးထားပါတယ်။ ဘယ်လိုလူအမျိုးအစားတွေ အတွက် ကန့်သတ်ထားတာပါသလဲ။

မြန်မာနိုင်ငံTBတိုက်ဖျက်ရေးလုပ်ငန်းမှာရော ဒီနှစ်အတွင်း ဘယ်လို တိုးတက်မှုတွေနဲ့ စိမ်ခေါ်ချက်တွေ ရှိလာခဲ့ပါလဲ။ TB ကာကွယ်ရေးရှေ့မှာပိုအားကောင်းလာစေဖို့ဘယ်အချက်တွေကိုလူအများသိထားသင့်ပါသလဲ။

ဒီအကြောင်းတွေကို VOA သတင်းထောက် Art Chimes သတင်းပို့ထားတာနဲ့ မြန်မာနိုင်ငံထဲမှာ TB တိုက်ဖျက်ရေးကိုယ်တိုင်လက်တွေ့လုပ်နေတဲ့ ဒေါက်တာအေးယုစိုး နဲ့ မေးမြန်းထားတာတွေကို ကိုဝင်းမင်းက စုစည်းတင်ပြထားပါတယ်။ ■

VOA News

HIV ပိုး ကူးနိုင်တဲ့နည်းနဲ့ မကူးနိုင်တဲ့ နည်းများ

ပြန်လည်ထုတ်လွှင့် -- HIV ပိုးဟာ သွေး၊ သုတ်ရည်၊ မိန်းမနဲ့ ယောကျ်ား အရည်ကြည်နဲ့ မိခင်နို့ရည်တွေက ကူးပြီး လေ၊ ရေ၊ အစားအသောက်နဲ့ အပေါ်ယံ ထိတွေ့မှုတွေကတဆင့် မကူးနိုင်ပါ။ HIV/AIDS ရှိသူတွေကို အခြားလူတွေက ခွဲခြားဆက်ဆံရတဲ့ အဓိကအကြောင်းရင်းတခုကကူးဆက်မှာကြောက်တာလို့ ပြီးခဲ့တဲ့အပတ်ကဆွေးနွေးခဲ့ပါတယ်။ ဒီလို ကူးဆက်နိုင်တဲ့နည်းနဲ့ မကူးဆက်နိုင်တဲ့ နည်းတွေကို သိလာရင် ဘယ်လိုကာကွယ်နိုင်မယ်ဆိုတာ သိလာပြီး မကူးနိုင်တဲ့ နည်းတွေအတွက်လည်း မကြောက်တော့ဘဲ အခုလို ခွဲခြားဆက်ဆံတာတွေ လျော့နည်းလာနိုင်ပါတယ်။ ဒီအကြောင်းကို ပိုမိုသိရှိနိုင်ဖို့ ကိုဝင်းမင်း က HIV/AIDS ရောဂါဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူ ပညာရှင်ဒေါက်တာမြတ်ထူးရာဇာတ်ကို ဆက်သွယ်မေးမြန်းတင်ပြထားပါတယ်။ ■

部队地方主要领导座谈会在总参会议室举行

为了部队和地方的相互配合、沟通，互相了解，增进团结。根据佤邦联合党中央的安排，部队地方主要领导干部座谈会于2012年8月16日上午8时在总参会议室举行。

出席座谈会的中央领导有：联合党副总书记、政府副主席肖明亮、联合党副总书记鲍有谊、联合军副总司令赵忠丹、岩伦、财政部部长鲍有良、关系部部长赵国安、中央办公厅主任李祖烈，参加会议的部门领导有政工部部长闫生炳、联合军副总参谋长李老二、再三、陈岩龙等，各县、特区、各部队主要领导共29人参加了会议。

座谈会由联合军副总司令岩伦主持。

座谈会上，鲍俄水政委、鲁兴甲书记、鲍三惹旅长、肖赛保县长、赵岩那来政委、毕迪书记、李岩惹团长、田明生县长、鲍三嘎政委、田永新书记、李艾书县长等分别代表部队、地方就本单位的工作情况和给中央提出的希望和要求分别做了发言。

大家都一致表示，坚决服从党的指挥，听从组织的安排。继续贯彻执行中央的干部政策，坚持干部的基本条件：热爱党的事业，维护党的统一，正确执行党的方针、路线、政策，有政治责任心；正确运用党和人民赋予的权利，广泛团结同志，一道完成上级交给的各项任务。办事公道，能上能下，能官能民，努力学习文化知识，不断提高自己的文化水平和工作能力。大家表示，只有紧密团结在党中央周围，政治上、思考上、行动上要和中央保持一致。

各地方、部队汇报后，联合党副总书记、政府副主席肖明亮就各部队、各地汇报中提出的希望和要求代表中央做了解答。

在提出希望和要求时，肖明亮副主席代表中央，代表鲍有祥主席感谢大家对中央这次较大的干部调整的支持和配合。他指出，这次调整提拔干部是中央根据形势及部队建设工作的需要。是正常的调整工作。根据鲍有祥总司令“军队干部不要兼地方干部职务，地方干部也不要兼军队干部职务”的指示精神。同时也为了培养年轻的新干部、达到中青干部结合的一次重要调整。今后要坚持地方和部队干部要相互交换、要做到能军能民、文武双全。其次，希望大家加强团结，一定要维护部队、地方、各民族、军民的团结、紧密团结在以鲍有祥为首的党中央周围，团结是佤邦生存与发展的根本保障，也是佤邦的政治优势，大家要珍惜。

要求各级干部加强与各民族的团结、克服困难、积极创造条件、努力完成党中央、人民群众交给的各项任务。

会议上，赵忠丹副总司令就关于征兵工作的规定做了强调，希望各部队认真遵照执行。会议在良好的气氛中圆满结束。■

边疆事务部副部长佐温将军等一行到访佤邦并参加邦康和尚庙举办的第 15 次献袈裟节

新闻局消息：2012年8月16日，联邦政府代表团以边疆事务部副部长佐温将军为团长、掸邦政府安全和边疆事务部部长昂都上校、掸邦政府市政建设部部长吴都貌、掸邦政府教育部司长吴苗纽、东北军区司令部战指指挥官索佐都上校、联邦政府宗教部副司长吴昂顶纽、联邦政府卫生部局长铁阃博士等为成员的一行59人到访佤邦。

当日下午缅时4：30分联邦政府代表团一行在勐能县县委书记苏利亚和司法委等相关的人士的护送下，顺利到达邦康。受到了佤邦政府副主席肖明亮、对外关系部部长赵国安、财政部部长鲍有良、政协主席布来康、中央办公厅主任李祖烈等中央领导的热烈欢迎。并由佤邦政府在意合园饭店为远到而来的联邦政府代表团一行接风洗尘。席间，联邦政府代表团一行为了表达谢意特向佤邦领导赠送礼品。

17日上午，在佤邦政府宗教事务部主任布来康、佤邦联合军副总司令赵忠丹、岩伦、财政部部长鲍有良、对外关系部部长赵国安、中央办公厅主任李祖烈、总参谋部副总参谋长再三、妇女协会主席吴桂荣、某旅政委赵岩纳来、邦康特区书记毕迪、副书记田德松、副区长熊金强、岩果等佤邦领导的陪同下，联邦代表团一行参加了邦康和尚庙举办的第15次献袈裟节。

献袈裟是缅甸佛教的一个重要节日，在缅历7月月圆至8月月圆期间，在这一个月吉日里，都可以过献袈裟节，善男信女可向僧侣敬献袈裟，向奘房供奉需用品。

佐温将军等一行着节日盛装在佤邦领导和广大佤邦信男信女的陪同下，举行了献袈裟的宗教仪式。在仪式结束后，佐温将军等一行联邦政府代表团向全佤邦的四千多名僧侣敬献各类的袈裟共1210件，以及小佛像50座。■

မိူဝ်ႈဝူင်ႇပူၼ်ႉ ယွၼ်ႉပိူဝ်ႈ ၽူၼ်/လူမ်းပတ်းႁဝ်ႈႁၢင်းၶျေႉငလႈ ႁဵတ်းႁႂ်ႈလင်ႁိူၼ်း ဝၢၼ်ႈပၢင်ယေး၊ ၵိုင်ႇယွင်တိၢင်း လုလ်ႉဝ်ႁူႉၽွင်ႈ

ႁဝ်ၽႂၼ်/လူမ်ႁိူင်ၶျေႉ လင်ႁိူၼ်းဝၢၼ်း ပၢင်ယေးၵမ်ႈၽွင်းလုလီဝ်။
ပီ 2012 လိူၼ်ၵေႃႈဝတ်. မိူဝ်းဝၼ်းထိ (9) ယမ်းၵၢင်ၶမ်း(11) မူင်းၶၼ်. တီးဝၢၼ်းပၢင်ယေးၵိုင်ႇယွင်တိၢင်း၊ ၼႂ်ႈငလၢႉဝီင်း ၼိုၵ်ႉတွၼ်း ပၢင်သၢင်းၶၼ်. ယွၼ်ႉပိူဝ်းၽူၼ် ငလႈလူမ်းပတ်ႉႁိူင်ၶျေႉ ၶဝ်းတၢင်း(40)မိၼိတ်. ႁိတ်းႁိူ လင်ႁိူၼ်း လႆႈလုလီဝ်ႁူႉ(25)လင်ဝႃႈၼႆႉယဝ်.။ ၵိုင်ၼိူဝ် ႁူၼ်းဝၢၼ်းၶဝ်လၢတ်းဝႃႈ ၽူၼ်ပီးၼႆႉလိူဝ်သေႁူဝ်ဝီတ. ငတ.ဝႃႈၼႆႉ။ ဝၢၼ်းပၢင်ယေးၶၼ်. လင်ႁိူၼ်းမီး(70)လင်။ လင်ႁိူၼ်းၵၼ်လုလီဝ်လိူဝ်ၶၼ်. ❶ႁိူၼ်းမူင်းၶႃ(14) လင်၊ ❷ႁိူၼ်းမူင်းသီးမိၼ်ႉဝႃႈ(9)လင်၊ ❸ႁိူၼ်းမူင်းလီၵ်း (2)လင်။ သီႉမီးဝႃႈလုလီဝ်ႁူႉ(200)ၶိပ်။ လီၵ်းမူင်းလီဝ်(50) ၽိၼ်။ ႁွပ်ၽူၼ်/လူမ်ပတ်ႁိူင်ၶျေႉငလ၊ သီၼ်းတႃႈ သႆတၢင်းငလ၊ ၽႅၼ်ႈၽေႉဝေႃႈလႆႈလုလီဝ်ႁူႉၽွင်း။ ၵိုင်ၼိူဝ် ႁူၼ်းဝၢၼ်းၶဝ်ပွင်ႉၶဝ်ႉမႃႈတူၵ်ႇလိူၼ်းငလ၊ ၽူႈၵၢဝ်ၶဝ်ႉ ၵမ်ႉၶိတ်းၵၢဝ်ၶိပ်ႁၢင်းတီႈပိၼ်လုလိူဝ်ၶၼ်ႉမူတ်။ ယွၼ်ႉ ပိူဝ်းမၢင်တီးၶၼ်. ႁူၼ်းဝၢၼ်းၶဝ် လႆႈမူၼ်ႉငမယဝ်.ႁူႉ ၽွင်း။ ႁူၼ်းဝၢၼ်းၶဝ် လၢင်ႈႁႃပွင်ႉၶဝ်ႉ မိူဝ်းဝၼ်းထိ (11.8.2012)ၶၼ်.။ ၽူႈမီးပုၼ်းၽွၼ်းငလၢဝိင်းၼိုၵ်ႉတွၼ်း ပၢင်သၢင်းၶဝ် ၵွၼ်ဂၼ် မိူဝ်းထတ်းသၢင်းတူၺ်းတီႈ ဝၢၼ်းပၢင်ယေးၶၼ်ႉဂမ်းလီဝ်။ မိူဝ်းလီဝ် ႁူၼ်းဝၢၼ်းပၢင် ယေးၶဝ်ဝေႃႈ ယွၼ်ႉလႆႈထူပ်ၽေႃႈၽူၼ်လူမ်ယဝ်.ငလ၊ တွၼ်းတႃႉတေၼိၼ်းမူၼ်.ငမ၊ ၶေႃႈႁိူၼ်းၶဝ် ၵၢၼ်လုလီဝ် ပၢင်ႁူႉၶၼ်. တိုၵ်ႉမီးလူင်ယပ်.ၽိတ်းယူ.။ သၼ်ဝႃႈၽူႈလွႆ မီးငလ.တၢၼ်ႉ၊ ၵေႃႈလူၼ်ႈမႃႈၸွႆႈထိမ် လိူဝ်ထူပ်ၽေႃႈ ၽူၼ်/လူမ်ၶၼ်.ၼႆႉလိူင် ႁပ်.တွၼ်းယူ.ၵေႃႈ။
ၵိုင်ၼိူဝ်ၶဝ်, ႁူၼ်းဝၢၼ်းၶဝ်ပွင်ႉမႃႈၶၼ်.ဝႃႈ... လုၵ်ယူ.မႃႈၼႂ်ႈဝၢၼ်းတီးၼႆႉၼႆႉ. ၵမ်.ပႆ.တွၼ်းယမ်းႁၢၼ် လူမ်လူင် ၵၢၼ်ပတ်ႁိူင်းမိူၼ်ၼႆႉသေပွၵ်း၊ လူမ်လူင် ပွၵ်းၼႆႉၼႆႉ. မၼ်းပတ်ႁိူင်လိူဝ်မွၵ်ႇဂႃႈႁိူဝ်ၵၢၼ်ဝႃႈၶၼ်. မႆ.ယႂ်ႇ,မႆ.လူင်ႁိမ်းႁွမ်းဝၢၼ်းလိူဝ်ၼႆႉ. ပေႃႈလႆႈႁူၼ်ႉပၢင်ႁူႉ ပႃႈႁၢၵ်ႇ,ပႃႈႁူဝ်မၼ်းယဝ်.။ လိူဝ်သေႁိူၼ်းလုပၢင်းၶၼ်. ၶဝ်ႁႆႈဝေႃႈ လုသုမ်းႁူႉ ယွၼ်ႉၶမ်.ၽူၼ် (rawm rauh) လႆႈလူင်ႈမႃႈထူမ်းသေ လုသုမ်းႁူႉ တႃႉလိူဝ်.ၶဝ်(3)ပုင်၊ သူၼ်ၶဝ်ဂပ်းဝေႃႈလုသုမ်းတႃႉ(9)ပုင်၊ ဝႃႈၼႆႉ။
ငဝ်းလႆႈ။ၵၢၶျေႃး,ၵၢၶေ,ၽၽူၼ်/လူမ်ပီးၼႆႉ. လီပ်ႈတေလၢင်,တူၵ်ႇထိင်ယူ.၊ ယွၼ်ႉထိုင်ပေႃႈငမႁူၼ်းမိူင်း ႁဝ်းၶဝ်တၢင်းလႆ၊ ႁူဝ်.သတိ မိူဝ်းၵႂၢၵ်း,တႃႈပႆတၢင်းငလသၢင်၊ လွမ်ႁိမ်းႁွမ်ႁိူၼ်းယေး၊ တီႈယူ.ႁဝ်ၶၼ်.ငလသၢင်၊ ပေႃႈမီးမႆ.ယႂ်ႇ,မႆ.လူင်ဝေႃႈ ႁူဝ်.သတိ မိူဝ်းၽူၼ်လူင် /လူမ်ယႂ်ႇ,မႃႈၶၼ်. တီႈယႂ်ႇတီႈမၼ်းသေၵမ်းၶျေႃးၵေႃႈ။ မူင်း မွင်း ႁူႈလွတ်.ၽေႃးၶိၼ်မိူၼ်ၵၼ်ႁူႈဝေႃ.၊ ႁူႈဝၢၼ်း၊ ႁူႈၵိုင်.သေၵမ်း။ ■

ၶျေႃးမိတ်.တႃႉ ပုတ်.ထလဝ်...
" ၶူၶမ်းတၢင်းသိူင်းလိူၵ်မ်းဝၼ်းၶၼ် တွၵ်လိုႁူႈသိူဝ်းသၢႈ၊ ၶူၶမ်းတၢင်းသိူင်းလိူၵ်မ်းဝၼ်းၶၼ် ႁူႈလွႆႈဝၼ် မိူဝ်းထူပ်း တၢင်းယၢပ်ႇ."

邦康特区永定乡
邦业村遭大风雨袭击

2012年8月9日晚11时，邦康特区永定乡邦业村遭大风雨袭击，部分村民的房屋被损坏。

2012年8月11日，邦康特区政府接到村民汇报后，委派办公室工作人员赶到现场了解灾情。

据灾民介绍，当天晚上11时，突然刮起了大风下起了大雨，时间长达40多分钟，大风雨中雷声不停。由于风大，雷打个不停，全村的照明电也被断电，到处是一片黑夜。

由于今年的雨水过多，特别是进入7月底8月初基本是天天降雨，当区政府工作人员到达现场时，村民的房屋已基本修复。

村民介绍，他们也从未见过这么大的风雨，村旁的百年老树也被连根吹倒，村边路边的竹子、大树腰部也被吹断，到处是树杆拦路。

邦业村共有70多户，在这次大风雨中受灾25户，其中草房14户，石面瓦房9户，铁皮瓦2户；石面瓦片损坏200余片，铁皮50片。

在这次大风雨中，部分庄稼也受到很大的损失，据不完全统计，旱谷地被泥石流冲走3崩谷种面积，玉米地被吹倒冲走近9崩种子面积，河边的部分水田也被淹没。

这次的大风雨给邦业村的村民带来不小的损失和不便，通过村民们的同心和努力，房屋的修复已基本完成。电力公司也派工作人员赶往修复电路，通过两天的努力，8月11日全村又有恢复通电。

一方有难，八方支援，我们希望政府和社会人士帮助灾民渡过难关。

根据天气预报，可能还连续降雨，希望广大村民做好防洪防灾工作。■